

OUR LIFE

НАШЕ ЖИТТЯ

ВИДАЄ
СОЮЗ УКРАЇНОК АМЕРИКИ

Published by
Ukrainian National Women's
League of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia, Pa. 19141

Лютий

2

February

1968

Панас Заливаха:

Дівчина з Полтавщини, 1965

НАШЕ ЖИТТЯ

PIK XXV. ЛЮТИЙ Ч. 2

Видає Союз Українок Америки раз у місяць за винятком серпня
 Редагує Колегія — Лідія Бурачинська, Рута Галібей, д-р Наталя Ішук, Олена Лотоцька, Ірина Пеленська, Марта Тарнавська, Наталя Чапленко.

Листування й передплату висилати на адресу:

4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel DA 4-7304

Річна передплата в ЗДА і Канаді від січня 1963 \$5.00
 Піврічна передплата \$2.75
 Річна передплата в Англії 1½ ф. ст.
 Річна передплата в Австралії 4 а. д.
 Річна передплата у Франції 10 н. фр.
 Річна передплата в Німеччині 12 н. м.
 Річна передплата в Бельгії 150 б. фр.
 В інших країнах рівноварт. 5 ам. дол.
 Поодинокє число 50 центів

Зміст:

В. Симоненко: Україні — Чую
 Голос Рідної Землі
О. Лотоцька: Бюро Суспільної Опіки
І. Л.: До 50-ліття большевицької революції
М. З. Одежинська: Станьмо на сторожі
Н. Лукіянович: Заправа малят до плавання
Л. Б.: Пам'яті Марії Мартиник
М. З. Одежинська: Життя вимагає змін
Я. Острук: Пшениця
 — Моя перша зустріч із книжкою
Окр. Рада СУА: При дослідній праці
Л. Б.: Марія Фединська-Білозор
 Виховна Рада СФУЖО
 Постанови Жіночої Сесії
Р. Коцик: Низькі чи високі дерева?
З. Терлецька: М'ясиво на свята
О. Литвин: Казочка про двері
М. Федорович: Я вмію підписатись
О. Цегельська: Шкільні товариші
Г. Чорнобицька: Сіра білка
Л. Гадай: Не вплимав зайченяти
Т. Лихолай: По землі Місіонес

На обгортці:

Картина мистця Панаса Заливахи „Дівчина з Полтавщини“, олія, 1964 року, появилась на обгортці журналу „Мистецтво“ у вересні 1965 р.

OUR LIFE

VOL. XXV FEBRUARY No. 2

Edited by Editorial Board
 Monthly publication except August,
 of the Ukrainian National Women's

League of America, Inc.
 4936 N. 13th St.
 Philadelphia, Pa. 19141
 Tel DA 4-7304

Subscription in the United States of America \$5.00 per year, half year \$2.50. Subscription in Canada \$5.00 per year, half year \$2.75. Subscription in England 1½ pound sterling, per year. Subscription in Australia 4 Austr. dollars per year. Subscription in France 10 n. fr. per year.

Entered as second class matter July 8, 1944, at the Post Office at Philadelphia, Penna., under the Act of March 3, 1879.

Single Copy 50 cents

ПРЕДСТАВНИЦТВА „НАШОГО ЖИТТЯ“

АНГЛІЯ:

Mrs. Myroslawa Rudenska
 245 Wigman Rd.
 Bilborough Estate
 Nottingham, England

Ukrainian Booksellers
 49 Linden Gardens
 Notting Hill Gate
 London W. 2

АВСТРАЛІЯ:

“Library & Book Supply”
 16a Prospect St.
 Glenroy, W9, Victoria
 Australia

ФРАНЦІЯ:

Дарія Мельникович
 c/c No. 7 887 92 de Paris
 26, rue de Forcy
 Paris 18-e
 France

НІМЕЧЧИНА:

Ukrainischer Frauenverband
 Haus der Begegnung
 8 Muenchen 27
 Rauchstr. 22

On the Front Page:

This oil painting “Girl from Poltava,” creation of Panas Zalyvakh who was arrested in 1965 and sentenced to labor camp.

На терені СУА

25. лютого — Окр. З'їзд — Окр. Рада СУА у Філадельфії
2. березня — Зустріч із професіоналістками — Окружна Рада СУА у Філадельфії
3. березня — Літ. Вечір — Гурток Книголюбів при Окр. Раді разом із Пластприятю в Елизабеті
9. березня — Виховний Семінар — Окр. Рада СУА в Ньюарку
10. березня — Окр. З'їзд — Окр. Рада СУА в Нью Йорку
17. березня — Показ укр. вишиваного вбрання — 28 Відділ СУА в Ньюарку
30. березня — Окр. З'їзд — Окр. Рада СУА в Ньюарку
30. березня — З'їзд голов Відділів — Окр. Рада СУА в Нью Йорку
5. травня — З'їзд голов Відділів — Окр. Рада СУА в Ютіці

З-ПОМІЖ ЧУЖИХ КНИЖОК

„ЗВОРОТНЯ СТОРОНА МОНЕТИ“

П'єра Булле (переклад з французької), автора новелі „Міст через річку Квай“, що мала великий успіх.

У цьому своєму творі письменник провадить нас до Південно-Східної Азії, де перехрещуються шляхи людей різних рас, національностей, релігій, соціальних верств. Величезні простори багатих кавчукових плянтацій, де високими урядовцями є європейці, а у джунглях партизани-терористи, що отримують інструкції безпосередньо з Пекіну. Цей зв'язок розпалює в них і так несамовиту ненависть до „білих дияволів“.

З-поміж білої нечисленної спільноти, що не „пишається“ високими моральними чеснотами, відрізняється своїми демократичними оглядами й добрим серцем, американка Пет. Вона наївно вірить, що любов'ю і добрими ділами можна перемогти найжорстокішого, найпідступнішого ворога. Опікуючись, як рідною донею, раненою терористкою, вона намагається якнайбільше наблизити її до цивілізованого світу. І дівчина, спостерігаючи цей „цивілізований світ“,

дійсно до нього наблизилась...

„Книжка, в якій роман, гідний пера С. Мома, переплітається з комедією, гідною Шавіяна...“ — пише про цей твір „Нью Йорк Гералд Трібюн“.

Л. Д.

Наше Життя

РІК XXV.

ЛЮТИЙ, 1968

Ч. 2.

Василь Симоненко

УКРАЇНІ

Коли крізь розпач випнутья надії
І загудуть на вітрі степовім,
Я тоді твоїм ім'ям радю
І сумую іменем твоїм.

Коли грозує далеч неокрая
У передгроззі дикім і німім,
Я твоїм ім'ям благословляю,
Проклинаю іменем твоїм.

Коли мечами злоба небо крає
І крушить твою вроду вікову,
Я тоді з твоїм ім'ям вмираю
І в твоєму імені живу!

Ч У Ю

Чую, земле, твоє дихання,
Розумію твій тихий сум,
Як на тебе холодні світання
Ронять пригорщами росу.

Знаю — зливи, та буйні грози,
І роса в шумовинні літ —
То сирітські, вдовині сльози,
Та замучених предків літ.

Назбирала ти їх без ліку
На роздомлі полів, дібров,
Щоб живили тебе до віку,
Людські сльози і людська любов.

Із збірки „Берег чекань“

Голос Рідної Землі

Донедавна ми не мали точної уяви про духове життя нашої Батьківщини. В листах нічого не можна було з'ясувати, а туристи привозили лиш уривки розмов і вражень. Щойно надхненна поезія Василя Симоненка вказала на те, що глибоке нуртування проходить під поверхнею „радісної і щасливої“ творчості в УРСР.

А тепер настала велика зміна. З-поза залізної заслони передістались документи, що кидають ярке світло на змагання молодого українського покоління. Лист В'ячеслава Чорновола, відклик Івана Кандиби, лист Юрка Шухевича — це голосні обвинувачення большевицького режиму в русифікації, нехтуванні людських прав, нищенні української культури. Відкрилась широка картина переслідувань того патріотичного елемента, що бажав тільки досягнути те, що дозволене в рамках конституції СРСР.

З душевним трепетом переглядаємо ці рядки. Те все, що в словах Симоненка було поетичною скаргою, тут оформилось у чітко окреслене, важуче обвинувачення. Воно висловлене не тільки поетичним словом, кистю і звуком, але й добре обгрунтованим політичним протестом проти нашого відвічного гнобителя.

Поміж 20 носіями цього спротиву, що вичислені у книжці В. Чорновола „Лихо з розуму“, є згадані три жінки. Вони різного віку, освіти й професії і до хвилини свого арешту й засуду не мали контакту з собою. Але всі три шукали правди для свого народу. І за те постигла їх кара, що йтиме за ними все життя.

Не знаємо, що їм закидував акт обвинувачення та що в ньому було дійсного чи видуманого. Та вистачить, що вони наразились і потерпіли за свої переконання. Вони не одинокі. Поруч них є там згадані десятки жінок — дружини, матері, сестри засуджених, що вистоюють під тюрмами, ладять посилки, дбають при листування, лиш щоб піддержати їх на душі. Вони теж знаходять зрозуміння у кращій частині суспільства. Маємо вістки, що в часі засудів відбувались маніфестації, засуджених вітали квітами й окликами „Слава“!

Радіємо цим доказом глибокого зрушення, що почалось серед української інтелігенції. Але ці вістки не сміють стати для нас лиш сензацією. Вони зобов'язують. Кожен спротив в Україні ми повинні підперти нашими заходами тут, кожному осягові протиставити наше зусилля. Ми почули голос Рідної Землі. Будьмо гідні цього звуку!

З Головної Управи СУА

Бюро Суспільної Опіки

Коли півтора року тому я перебрала провід Бюро Сусп. Опіки ЗУАДКомітету у Філядельфії, не мала ще ясного погляду на потреби української громади. Та кількісна праця опікунки над новоприбулими в Інтернаціональному Інституті і в Союзі Українок Америки давала мені фаховий досвід і я старалась налагодити її за сучасними правилами. За цей час більш як 300 випадків перейшло через діловодство нашого Бюро. Отже цей приклад може послужити вказівками для кожного українського осередку.

Потребуючих чи людей у нещасті в українській громаді можна поділити на кілька груп. Та найбільш виділяються три з-поміж них. Найперше — люди в родинних труднощах, а саме в розбитих подружжях чи непорозуміннях між батьками й дітьми. Це вимагає докладного з'ясування ситуації, довір'я в обох сторін та доброї волі зарадити лихові. Таких випадків на жаль доволі багато. Але хоч нелегко їм зарадити, проте вони не є безнадійні, бо багато в дечому можна запобігти чи допомогти. Уважаю, що Бюро повинно мати пораду, де клієнти могли б із довір'ям приносити свої клопоти.

Друга група людей у скрутній ситуації — це українці у віці між 50-тим а 62-гим роком життя, що не мають громадянства, а стали непрацездатними. Їм дуже трудно вистарати якунебудь допомогу. Це звичайно незарадні, а то й мало грамотні люди і їх ситуація дуже трудна. Їм можна допомогти лиш доривочно а всі заходи спрямувати на те, щоб вони могли здобути громадянство.

Є ще одна група, що вимагає особливої уваги. Це є жінки в перехідному віці, що мають глибші забурення. Їм потрібно уважної лікарської опіки, а це часто утруднене через брак засобів та незнання мови. Правда й їм можна допомогти, але це вимагає більшого вкладу праці.

Інші категорії потребуєчих — це хворобі випадки, взаємини з лікарями і шпиталями, придбання

лікувальних засобів, приміщення в лікувальному домі. Велику більшість їх можна полагодити позитивно. Те саме можна сказати про вистарання пенсії і міської допомоги. Це в загальному нескладні речі, але через незнання мови і розподіл справ поміж установи вимагає допомоги Бюро.

Ще кілька слів про постановку Бюро. Не можна сказати, щоб його було легко урухомити й провадити. Річ не в надмірі справ, а в великій їх різноманітності. Вже саме списання інтерв'ю, що є вступним етапом — вимагає багато часу й великого напруження, щоб схопити справу в цілому, не проминувши деталей. Другим етапом роботи — це є шукання дороги, як цьому випадкові допомогти. Багато полагоджується телефонічним шляхом, але дуже часто потрібно особистих інтервенцій чи відвідин. Повновні переговори з клієнтом посувають справу вперед аж до бажаної розв'язки.

У праці Бюро Суспільної Опіки може стати корисною Добровільне Жіноча Допомога. Дуже часто треба хворого відвідати вдома чи в шпиталі, відпровадити його до лікаря, провідати дитину у школі, принести лік із аптики. Трудно вимагати, щоб це виконувала керівничка Бюро Суспільної Опіки (хоч і це вона нераз полагоджує!), бо це відводить її від складніших завдань. А гурт жінок доброї волі при Окружній Раді чи Відділі СУА міг би це взяти на себе. При поділі тих завдань одній людині не забере це надто багато часу.

Оцих кілька слів допоможе нам з'ясувати собі велику потребу такого Бюро Суспільної Опіки. До тепер існує воно тільки у Філядельфії і Шикаго. А повинно стати в кожному нашому осередку, щоб допомогти потребуєчій українській людині.

Олена Лотоцька

ПАМ'ЯТАЙМО

ПРО ФОНД

„МАТИ Й ДИТИНА“

Двадцять літ тому на завершення Жіночого Світового Конгресу у Філядельфії, постав Фонд „Мати й Дитина“. Він мав облегшити долю матері-скиталки, що вивела своїх дітей на холод і голод чужини. І він допоміг їй. Коли переселено вдів, тоді розпочалась допомога залишенцям, творення навчальних станиць, опіка над бабусями, підтримка українських шкіл у Бельгії. Не забуто також одиниць у нашій країні, що знайшлися в крайній потребі. Великі грошові суми перейшли через цей фонд у допомозі українській матері й її дітям. А разом із ними плывло тепло українського серця, що бажало підтримати матір у трудну хвилину.

Пам'ятаймо про Фонд „Мати й Дитина“! Це основний допомогий фонд нашої організації, що виконав велетенську роботу. Він потребує для дальшого діяння постійних пожертв. Його підтримки очікують українські діти і бабусі в Європі та потребуєча українська людина у цілому світі!

Екзекутива СУА

ЦЕНТРАЛЬНИЙ ВІДДІЛ СУА

Мало хто знає про те, що при Гол. Управі СУА існує Центральний Відділ. Там гуртуються членки, що розкинені далеко від наших осередків і не можуть належати до справжнього Відділу СУА. Вони платять річну вкладку 5 дол. і стоять у листовному контакті з Централюю.

Центральний Відділ постав у 1952 році, коли багато новоприбулих жінок знайшлося в чужому окруженні. Бажання бути в контакті зі своєю організацією, — довело до засновання цього осередку. Число цих далеких членок збільшується. До Центрального Відділу могли б належати також і ближчі читачки Нашого Життя, що не мають Відділу в своїй місцевості.

Чи всі членки Вашого Відділу

передплатили Наше Життя?

До 50-ліття большевицької революції

(Думки і спостереження)

З нагоди тих роковин світова преса була переповнена звідомленням й репортажами. У цифрах і світлинах відзеркалювались осяги соціалістичної перебудови, що мала забезпечити мешканцям СРСР „щасливе і радісне життя“. Цікаве те, що в більшості ці звідомлення опирались на офіційних даних, а в світлинах подано тільки корисні моменти. Так наче б трудно було зібрати справжні дані й накреслити вірну картину життя-буття в СРСР.

А для того вистачило уважно переглянути советську пресу. Ділянка жіночої праці, що є також дуже часто обговорювана на заході, дає багато причин до застанови. Використовування жіночої робітної сили в СРСР стало таким нестерпним, що вже й там щораз частіше підносяться голоси критики і спротиву.

В часописі „Литературная Газета“, органі Спілки Письменників СРСР, відбулася в 1967 р. публична дискусія про жіночу працю в СРСР. Тут подала свої спостереження публіцистка Лариса Кузнецова, що побувала на будівництві Саратовської водної електростанції. Серед ручних землекопів тієї будови жінки становили 88%, серед 630 робітників транспорту було 512 вантажників-жінок, а між ними 16 і 17-літні дівчата. Більшість із тих жінок живуть у гуртожитках, ходять у брудних ватяках, заплямлених цементом і глиною. Спосіб їх життя примітивний, розмови провадять вони найбільш нецензурною мовою. (Л. Г. з 15. лютого 1967 р.).

Існує загальне переконання, підтримуване советською пропагандою, що в СРСР зрівнано платню за працю чоловіків і жінок. Тим часом виявляється в пресі, що тут існує велике розходження між правилом а дійсністю. Газета „Комуніст“ ч. 3. з 1966 р. подає:

„Середня оплата за працю жінок-токарок на 35.5% нижча ніж чоловіків тої ж самої спеціальності,

середня оплата шліфувальниць нижча за оплату шліфувальників на 38.3%, а середня оплата жінок-фрезерниць нижча аж на 57.1% від оплати чоловіків тієї ж спеціальності“.

Не знаємо, як пояснюють советські економічні круги цю нерівність. Треба припускати, що вона лежить у фізичній нерівності чоловічих і жіночих сил і проявляється при акордовому обчисленні платні у фахах, що їх прийнято вважати за чоловічі. Отже нерівність платень створена тут природними умовами, а це знов получене з кривою для жінок, що у такій галузі працюють.

Найбільше обурення у підсоветських жінок викликає факт, що в чисто жіночих робітних колективах на керівну роботу, вільну від фізичної праці, як майстра, керівника цеху, бригадира, рахункового назначують чоловіків. Наприклад:

„На рухливій ленинградській вулиці проводять кабелі. В рові видно зо два десятки зігнених спин жінок. Жіночі руки тягнуть важко посувний по липкому рові кабель, а згори розноситься на всю вулицю чоловічий бас: Далі, далі, ще раз, ще раз! Це нормальне явище“ (Литературная Газета з 1. лютого 1967 р.).

Газета „Советская Росія“ з 8. березня 1967 р. стверджує факт жіночої праці на підземних роботах у копальнях і ставить низку актуальних питань, що їх висуває советська дійсність:

„Чому жінка копає канали, а якийсь товстогубий Ванька стоїть і в книжечці записує, скільки вона кубометрів накопала землі? Чому Марія в полі, а Сидір у розквіті літ вираховує її трудодні? Чому не навпаки?“

Та найгірше становище підсоветської жінки в тому, що вона, відпрацювавши на підприємстві чи на будівництві повну зміну, змушена після того відробити ще другу зміну в хаті, додатково ще най-

менше яких 7 годин („Известия“ з 6. березня 1966 і „Литературная Газета“ з 15. лютого 1967 р.).

На плечах жінки лежить повна відповідальність за хату, за одяг, за дітей, за кухню, а часто ще й за присадибне господарство. Загально відомо, що в СРСР жінка на добу працює два рази більше, як чоловік.

Підсоветські жінки так зайняті працею, що не мають часу читати книжок, преси та взагалі підвищувати свій освітній і культурний рівень. Не диво, що в СРСР жінки завчасно старіються і занепадають. Це все веде до того, що в СРСР різко спадає народжувальність, а це спричинює катастрофічні демографічні наслідки. За свідченням начальника Центрального Статистичного Управління РСФСР Б. Колпакова, тільки за останніх п'ять років приріст населення в СРСР знизився на 32.7% („Литературная Газета“ з 1. березня 1967 р.).

Отже й тепер бачимо, чому у дозволено було підняти ці голоси в обороні жінок. Советська влада, затривожена занепадом приросту населення в СРСР, нарешті погодилась кинути жмут світла на найбільше разючу несправедливість у відношенні до жінок. Вкінці вільно жінкам запротестувати проти безпошадного використання їх сили. В цій же газеті учасники дискусії, здебільшого жінки, домагаються відкинути фальшиву „рівноправність“ жінок із чоловіками у виконванні непосильних для жінок професій „лопатних і бетонних робіт“.

Можливо, що й почнуться якісь заходи в тому напрямку. Але в цій системі економічного визиску та безконечних експериментів не можна сподіватись скорої полегші для жіночої робітної сили. Радше треба користуватись тими же несміливими голосами протесту для виявлення „щасливого й радісного“ жіночого життя в СРСР. І. Л.

Готуймось до XV Конвенції С У А

На виховні теми

Станьмо на сторожі

Недавно наші громади святкували п'ятдесятиліття відновлення української державності. Сповнилися п'ятдесят років тому пророчі побоювання Шевченка й Україну „в огні, окрадену“ збудили. Окрадену в своїй власній країні з національної свідомості, з державницького думання: окрадену перед чужим світом зі своєї власної історії та зі своїх мистецьких надбань. Збудили в огні війни, в огні революції, під перехресним вогнем кличів, які виключали один одного, і які вимагали політичної софістерії, щоб розпізнати їх фалш.

В такій ситуації зовсім нічого дивного, що здобуту свободу Україна не змогла вдержати, що збуджена українська нація опинилась у новому ярмі. Встоятись не було сили, однак не було теж сили, яка могла б приспати знов раз розбуджену націю. Україна не піддалась, український народ продовжує боротьбу за самовизначення, за свободу. Змінюються обставини боротьби, змінюються способи, змінюються люди, та незмінною лишається наша мета: „самостійна, ні від кого незалежна, українська держава“.

За час усієї, більш як тисячелітньої історії України жінка стояла поруч чоловіка, вона брала участь у громадському житті. Спеціально за останніх п'ятдесят років жінка виявила свою витривалість і свою розбуджену національну свідомість. Тому не диво, що жіноцтво так щиро піддержало маніфестацію української єдності і живучості, якою був СКВУ.

І Світова Сесія Українського Жіноцтва в рамках СКВУ, і святкування в поодиноких громадах піднесли нас на дусі, але також і поставили перед нами дальші нелегкі завдання. Головні з них — це стати на сторожі і не дозволити знову приспати нашої національної свідомості: передати цю свідомість нашим дітям: відвоювати нашу історію і нашу культуру перед чу-

жинцями. Пам'ятаймо що ... „Ми не суєта!

І возвеличимо на диво
І розум наш, і наш язик.
Та й де той пан, що нам закаже
І думать так, і говорить?“

Тому нам треба посилити нашу працю над дітьми, і то не лиш своїми, а допомгти теж і тим, що починають від нас відставати. На нас же громадська і виховна робота, тож не ухиляймося від неї! Покажім, що ми здібні не лиш ставити собі високі завдання, але й працювати для них. Від нас у великій мірі залежить, чи наші діти продовжуватимуть наші змагання і допомжуть у їх завершенні, чи пропадуть у чужому морі безбатченками. Помолімся з Тарасом: „Роботящим умам, роботящим рукам перелоги орать, думать, сіять, не ждять...“

М. З. Одежинська

Розмова з мамою

ЗАПРАВА ДО ПЛАВАННЯ ДЛЯ МАЛЯТ

Мій дволітній син рветься до води, але коли лиш з'явиться над берегом річки, чи моря, плаче зі страху і втікає. Чи можна вчити його плавати й як?

Заклопотана мати

Опанувати чужий для людини елемент — воду — не є легко. В першу чергу треба позбутись страху перед нею. Найкраще це робити замолоду: дитинка, яка вміє ходити та розуміє, що до неї говориться, може вчитись плавати.

Заправу до плавання можна почати весною, у ванні повній тепленької води. Треба надути при дитині баллон, покласти на воду, та розказати, що легені — це також такий баллон. Вправа при цьому: вдихнути декілька разів глибоко, щоб відчутти, як багато повітря можна втягнути.

Відтак покласти на баллон симульований тягар — свої руки. Дитина допомагає, або наслідуює: а от, якби дуже тяжкий камінь (чи інший предмет,

якого важкість дитина знає) покласти зверху, то бідний баллон іде на саме дно. Ось і ми маємо такий самий важкий камінь, що його наш баллон — легені — не всіли вдержати над водою, це голова.

Тепер даємо дитині задалегідь злагоджений предмет, звичайно тяжкий для маляти, але що у воді вона ним легко орудує (чистий камінь, цеглу чи щось інше). Оттак із головою буде — якщо набрати в легені повно повітря і лягти лицем вниз на воду, але так, щоб борідка аж до грудей торкалась та глибоко поринула, то наше тіло зможе виплисти на верх води. При цьому м'язи не можуть бути напружені, бо тоді вони також стануть важкі, як камені і баллон не потопає.

Інший момент, що допомагає в поборенні страху, це заохочувати дитину поринати у воду з відкритими очима. До цього треба лагідно заохочувати, як зрештою і до попередньої вправи. Ваша напруженість легко передається дитинці, та може віддалити, замість зблизити, час, коли вона почне самостійно плавати.

А чи потрібно й корисно вміти плавати?

Мабуть знаєте самі: ніодин спорт не виробляє стільки м'язів, що плавання, а саме вміння плавати врятувало неодне життя.

Наталія Лукіянєвич

ПОДАРУНОК ДИТЯЧИМ СВІТЛИЧКАМ

Дитячі Світлички при Відділах СУА одержали гарний подарунок. Це є невеликі бібліотечки з видань для дошкільця. В 16 книжечках, що їх дбайливо підобрала Виховна Комісія СУА — є найбільш відповідна лектура для дітей дошкільного віку. Бібліотечки служитимуть учителькам Світличок для перегляду, але в першу чергу призначені для читання дітям.

Бібліотечки уфундувала Екзекутива СУА з Виховного Фонду ім. Ганни Ракочої.

Замовляйте збірнички
ЗОЛОТЕ ПАВУТИННЯ
СРІБНА ЗІРКА

Впорядкувала М. Юркевич
— Ціна 50 ц. —
Замовляти в Централі СУА

Пам'яті Марії Мартиник

Коли в лютому згадуємо постаті жінок, що поклали своє життя за Батьківщину, то поруч двох великих — Ольги Басараб і Олени Теліги — майорять інші, неменш віддані. Це будуть жертви большевицьких вивозів, учасниці підпілля, боевички УПА. Поволі відобуваємо з забуття їх прізвища й заслуги. А тепер поміж ними заблисло наймення, що не виросло з-поміж їх гурта. Із більш, як 20-літньої давнини можна відтворити риси цієї постаті.

Мало знаємо про раннє дитинство Марії Лукашевич; до школи вона ходила у Перемишлі, де проживала її мати-вдова з двома дітьми. Тут молода дівчина закінчила вчительський семінар, що був ведений польською мовою. Але великий гурт дівчат-українок загартувався там у боротьбі за свою молитву, за свою мову.

Молода дівчина пішла вчителювати. Спершу це було в селах Рогатинщини, де її тепло зустріло свідоме українське населення. Перша світова війна перекотилась бурхливо через її свідомість, подаючи надії на власне державне життя. Важко було прощатися з мрією, але знов покликала її вчительська праця у Старо-Самбірщину. Тут у Старій Солі вона стала знов приятелькою сільської дітвори. Згодом удалось їй перенестися на таку ж працю до Старого Самбора.

На той час припало їй короткотривале подружжя. Вона подала руку багато старшому від себе вдівцеві, бажаючи заступити матір його дочкам. Та не пощастило їй зжитися з новою родиною, хоча вложила в те найкращі свої сили. Тому повернулася знов до своєї праці в школі і громаді і тільки нове її прізвище Мартиник вказувало на цю подію в її житті.

Однією з ділянок громадської праці була розбудова нашого економічного життя. Це йшло у дрібній торгівлі, у виробництві, у промислі. І от Філія СУ у Старому Самборі задумала урухомити виробню панчіх. Закуплено відповідну машину і вивчено тієї справи двох молодих дівчат. Незабаром розрослося це підприємство разом

із гаянтерійною крамницею „Мета“ у жіночу господарську станицю. Панчохи знайшли добрий збут по селах.

Дбання про народне мистецтво спонукало Філію СУ до курсів української вишивки, а згодом до показу народніх строїв. З довголітніх сіл удалось стягнути старовинні строї, а нераз і цілу весільну дружину. Але й міщанки не zostались позаду: із давніх скринь видобуто жупани 100-літньої давни-

Марія Мартиник

Maria Martynuk, social leader in Ukraine, was murdered in prison without trail

ни та брокатові спідниці. Ця мальовнича картина не тільки радувала око, але й освідомлювала власницям вартість тих строїв.

Всі ці почини з незмінною енергією проводила в життя Марія Мартиник. Вона знайшла цінних співробітниць в особі голови п-ні Марії Дашо і містоголови бл. п. Ольги Павловської. Цінну допомогу подавала також п-ні Стефанія Мороз, що проживає тепер у Мюнхені. Вона держала контакт із сільським жіноцтвом, виїжджаючи з курсами на села.

Марія Мартиник була довголітньою секретаркою Філії. Вона вміла побачити кожен задум „у цілому“ і підбирати для нього людей. Тому ці проекти здійснювались, хоч із великим трудом та накладом праці. Бо Марії Мартиник був притаманний дар взаємин із людьми. Вона вміла ласкаво заговорити, переконати й натхнути. А тоді трудні речі не здавались нездійсненними.

Вибух 2. світової війни і большевицька окупація Галичини поклали край цьому збірному зусиллю. Українське жіноцтво, а з ними й Марія Мартиник знайшлися в іншій дійсності. Почалась нова проба її сил. Доцінюючи педагогічні здібності Марії шкільна влада доручала їй відповідальні завдання. Та це тривало коротко. Значно більше вимог поставила нова окупація Галичини. Вивіз на роботу молоді, стягання контингенту, переслідування підпілля — це були прояви, що гнобили населення. До того ще повинь і неврожай навістили Прикарпаття. Марія Мартиник знов приложила рук до праці. Допомогла зорганізувати і провадила фахову школу дівчат, що давала окрім знання також захист перед роботою в Німеччині. Коли УДКомітет урухомив дитячі садки, то Марія Мартиник стала їх інспекторкою.

Марія Мартиник завжди була приятелькою молоді. Вона користувалась їх довір'ям та розуміла їх пориви. Коли поновно большевики зайняли Галичину у 1944 р., то вона була однією з тих провідниць повіту, що залишилась. Здавалось, що свою вчительську працю зможе продовжувати.

Але Марію Мартиник незабаром заарештували. Вона знайшлася у Львівській тюрмі, де пробула недовго. Бо дещо згодом при передачі заявили їй близьким, що її немає, а пізніше potwierдили її смерть. Немає ніяких даних про перебіг слідства і як вона загинула. Але всі здогади вказують на те, що вона була пов'язана з визвольною дією і не могла чи не хотіла зрадити її.

Полишила у Старому Самборі стареньку матір, що вже не перебуває в живих. Та й залишила у пам'яті повіту свою невсипущу діяльність, що впровадила стільки нового й цікавого у тамошнє життя. А для добра визвольної дії вона поклала найвищу жертву, бо своє життя.

До гурту постатей, що їх згадуємо в лютому, приєднується ще одна. Своім віком, походженням і вихованням вона нагадує покоління, з якого вийшла Ольга Ба-

На актуальні теми

Життя вимагає змін

(До проблем молодого жіноцтва в США)

Коли ми подбаємо про те, щоб у нас були якнайчисленніші кадри молоді, згуртованої при наших рідних організаціях, будемо мати кращий перегляд наших сил. Ми будемо мати майже певну гарантію, що наші труди, вложені в розвиток українського життя, не підуть на дармо, не пропадуть, коли теперішня генерація відійде на заслужений спочинок. Ми будемо знати, що наша праця буде продовжуватись.

Молодь із природи речі наділена буйним ентузіазмом. Ті з нас, що зустрічають молодь у щоденному житті й при праці, є свідками того, як сильно молоді люди можуть переживати зустріч нової ідеї, з яким запалом можуть вони братись до праці для ідеї — чи це буде поширення нової моди співу, чи всевітнього миру. Рівнодушність, критична застанова, є прикметами людей дорослих. Знають це добре комуністи, знали це і нацисти, та й використовували й далі використовують цей молодечий запал для своїх цілей. Нехай далекою від нас буде думка використовувати молодь! Та коли ми не дамо напрямку молодечому запалові, хтось інший його дасть, але тоді нічого нам нарікати, що між старшою і молодшою генерацією немає співпраці, немає ніякого порозуміння. В організованому житті молодечий запал знаходить свій вислів.

Однак, мусимо пам'ятати, що немає більш жорстоко отвертих критиків, як молоді люди. З усією безоглядністю вони, молоді, порівнюють, викивають, а то й заперечують зовсім те, що ми вважаємо нашими досягненнями. Тому провід організації, що бажає втягнути до співпраці молодих, му-

сараб. Подібно, як і та, вона громадською працею заповнила невдачу особистого життя. А в служінні своєму ідеалові вона мусіла згинати, щоб не завести довір'я тих, що боролись за волю України.

Л. Б.

сити бути досить дозрілий, щоб таку критику сприйняти і, що більше, вміти постійно переоцінювати ефективність своєї праці. Тут маю на думці, вміти з'єднати незмінну її суть із постійно змінними формами. Бо життя вимагає змін і молодь приносить їх із собою. Якщо вони не суперечать суті нашої організації і показуються більш сприятливими для молоді, тоді треба їм вийти назустріч.

Про те доволі часто дискутується в гуртах молоді. Можливо, що настав час, щоб заговорити про те на сторінках нашого журналу.

Марія З. Одежинська
референтка зв'язків
Окр. Ради США

НОВІ ВИДАННЯ

Ярослава Острук: ХУРТОВИНА ГРЯДЕ. Видавництво „Дніпрова Хвиля“ Мюнхен 1967. Ст. 190. Ціна 3.50 дол.

Авторка піднялася дуже складного завдання, вибираючи за тему, час та місце дії — галицьке село в часі від приходу Червоної Армії у 1939 р. до вибуху німецько-більшевицької війни. Завдання складне, тимбільше що хоче вона порушити усі проблеми, які в тому часі створилися і якими жило і село як цілість і його окремі мешканці, які на їхню долю мали свій внутрішній вплив. Бо є тут і справи відношення між бідняками і багачами, відношення до церкви, постава поляків до українців і до большевиків, а передусім відношення різних типів з-поміж тих, що прийшли зі сходу до місцевих людей, а теж і про те, який вплив мав прихід на Західні Землі наших братів, що виростили в умовинах большевицького терору, та ще багато інших справ. На тлі такої трудної та багатогранної дійсності, авторка говорить про переживання пари молодих, закоханих у собі, що виростили у

НА МНОГІ ЛІТА!

До п-ні Марусі Бек
Дітройт

У День Ваших Уродин шлемо Вам щирі бажання здоров'я й успіху у Вашій невтомній громадській праці. Вітаємо Вас не тільки, як громадську діячку, фундаторку літературної нагороди й ініціаторку всеукраїнської мистецької виставки, але й першу українську журналістку в ЗДА, що своїм журналом Жіночий Світ (1933-34) дала початок жіночій пресі.

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

різних обставинах, різних землях однієї батьківщини. Очевидно таке широке поле розповіді не дає можливості рівномірно, з однаковою силою та глибиною насвітлити усі події та обставини, але повість читається легко, а неодному пригадає важкі хвилини, колись пережиті.

Ю. С.

Алла Косовська: „БАБИНЕ ЛІТО“, лірика. Нью Йорк, 1966. В-во „Карби“. Обкладинка і портрет авторки В. Ласовського. Ст. 70.

У цій невеличкій збірці клубляться настрої. Авторка черпає їх зі свого доквілля, з вражень природи, зі спогадів минулого. Дарма, що в ній — „бабине літо“ і „скроні присипав мороз“, проте свіжість почувань лучиться тут із глибокою вникливістю думки. Та найцінніше — це віра в добро і красу, що промінює з кожної сторінки.

Юрій Тис: „К 7“. Фантастичне оповідання. В-во „Гомін України“, Торонто, 1964. Ст. 208.

Подорож на місяць стала тепер мрією всіх учених. Тому й не дивно, що письменник Тис, якому пригодницька форма повісті дуже близька, включив її в дію цього оповідання. Та ціль подорожі не є саме тільки шукання пригод, а допомога визвольній боротьбі України. Тому це фантастичне оповідання має глибоку виховну ціль. Дія проходить жваво і книжку наша молодь залюбки прочитає.

Л. Б.

Пшениця

Оповідання, відзначене на 2. Літ. Конкурсі СФУЖО

Коли Ганс Ткач, фронтовик німецької армії їхав на відпустку з України до своєї батьківщини Австрії, він не цікавився тією країною. Гансові вистачало почуття гордості, що цей край здобув тоді найсильніший його німецький народ. Тому він твердо ступав по цій завойованій землі і знав одне: йти тільки вперед, для слави і користі свого народу. Такі думки і тепер були у нього, як із вікна вагону поїзду з написом „Нур фір дойтше“, побачив місто Львів, тепер німцями перейменоване на „Лемберг“.

Пшениця, українська золота пшениця... Бачив її уперше, як проходив займаючи з військом Україну. Від тоді думка переселитися в Україну не давала йому спокою. Вже навіть намітив місцевість, де він поселиться. У Ганса стільки надій-сподівань на майбутнє у зв'язку з українською землею. „Біркеллер“ його батька видається зовсім безвартісним на згадку про багату українську землю. Недаром уже вагонами вивозять німці цю землю до Німеччини. Він, фронтовик та ще німець дістане даром її на власність. Німці завойовавши Україну, підкорять також українського автохтона — селянина. Буде він йому невільник, а вони панами української землі... Українська земля і пшениця буде його власність! З батьками переселиться в Україну... Батько знає цю мову, пригодиться вона, щоб розмовляти з завойованими новими колонізаторами невільниками... А тільки перемінить прізвище. — Ткач, це значить по-німецькому — Вебер — пояснив якомсь йому батько. Зватиметься Вебером, а не Ткачем...

Ганс Ткач так потону в мріях про майбутню колонію, що не спам'ятався, як поїзд сповільнившись біг зближався до Львова.

— Лемберг... Львуф... Львів... Львов... — проголошено з мікрофонів на чотирьох мовах.

Тепер думки Ганса зайняли щось інше. У Львові він мусить деякий час заждати на отримання з

поїздом, що завезе його до Австрії. Батько просив відшукати його рідного брата, Ткача Петра, що живе недалеко Львова. Має його адресу. Візьме таксівку і провідає...

Раптом постанову Ганса перервала подія, а він спочатку був тільки її глядачем.

Серединою вулиці під ескортою гестапівців вели велике число жидів. Люди йшли без спротиву, апатично, виснажені голодом. Жінки несли на руках малих дітей, стариків підганяв гестапівець кольбою. Прохожі з жахом обминали цей „похід смерті“, боялись помилково до них не включитися.

Однак щось інше, уперше бачене привернуло увагу Ганса, і він пристанув, щоб бути глядачем незвичайного видовища.

Якраз пішоходом ішов юнак, вдягнений по-сільському і ніс на плечі важкий міх. Саме той міх звернув увагу гестапівця. Він, приступивши до нього, спитав, що має в ньому.

— Пшеницю — спокійно відповів запитаний.

— Віддай у цю ж мить! — крикнув гестапівець, намагаючись відобрати міх.

Однак спротив юнака був такий енергійний, що гестапівець, замість дістати бажане, відчув на грудях силу дужих рук селянина.

— Не дам!!!. Чуєш?!.. Не дам! Ні одного зерна тобі не дам!..

— Ду ферфлюхтес швайн! — заревів — і вхопив юнака за горло маючи думку в цей спосіб добути перевагу.

Ні хвилини не думаючи, яка йому грозить небезпека, юнак в обороні свого майна — пшениці кинувся з усієї сили на гестапівця і мало не звалив його на землю.

Ганса здивувала відвага незнайомого. Він не міг повірити, щоб хтось із цих невільників відважився підняти руку на умундурованого німця. Тому й зацікавило його, як це сталося. Що спонукало того молодого чоловіка до такого спротиву?

Тим часом нерівна боротьба

продовжувалась. Юнак очайдушно боровся з озброєним ворогом і кричав:

— Не дам! Ніодного зерна тобі не дам! Тобі мало нашої землі, ще й пшеницю наважився мені забрати?

Два сильні тіла зударились. Юнак був звинний, і хоч німець був витренований, але тяжчий, тому перемога хилилася в сторону юнака. Ганс мимоволі подивляв його звинність. Виходить, що не невільник він, а якийсь бунтар...

— Ферфлюхтес... прошипів гестапівець, але не докінчив, бо сильний юнак вхопив його за горло.

— Геть з нашої України! Застрілив мого батька! Ге-е-ть до Німеччини!

Слова додавали сил, бо гестапівець вже не наступав, а тільки боронився. Вже не йшло про саму пшеницю, а про нахабство гестапівця і честь юнака — не здатися.

А Ганс, стояв немов вколаний. Ось воно як! То такі вони, оті невільники! Ідуть очайдушно на смерть в обороні свого!

І раптом мрії про українську пшеницю розвіялися, а прийшла дійсність. Він, Ганс Ткач буде далі жити в домі батька, де вечорами у прадідівській „Біркеллер“ збиратимуться односельчани та будуть попивати пиво з німецьких кухлів. І ці його Альпи нараз стали Гансові такі рідні — і ніколи їх не кине, не проміняє на чужу землю.

Гестапівець вхопив міх і шпурнув його на землю. Золоте зерно пшениці лежало на пішоході змішане з розталім снігом.

— Ти хотів мені забрати!?!... Ти!!!. Тепер ні тобі, ні мені — майже ревів юнак, перемагаючи гестапівця в дужих обіймах. У завзятій боротьбі счеплені, нараз обидва вороги опинилися на вулиці. Однак небезпечна боротьба відважного селянина з гестапівцем скоріш чи пізніш мусіла закінчитися перемогою озброєного гестапівця. Це добре розумів Ганс. Кожної хвилини на допомогу ге-

стапівцеві міг прийти інший гестапівець, а втім і револьвер німця вирішить нерівну боротьбу з бунтарем.

Цього найбільше боявся Ганс. Як можна було передбачити, гестапівець врешті хвилево вернув собі перевагу. Сталося це в ту хвилину, коли юнак сильним ударом в лице все ж дав гестапівцеві можливість звільнитися з рук ворога і добути револьвера.

Вояк Ганс, захоплений героїзмом селянина відчув не тільки подив, але й те близьке, тепле, що назріває в душі зустрівшись з чесністю людини. Вояк-німець не міг бути тільки глядачем. Вояцьке — чесне перемогло. Один скок — і стояв між двома ворогами, розділюючи їх. Тільки груди хвилювали, а очі ясніли ненавистю.

— Менш, вас махт ду?! (Чоловіче, що робиш?!) — крикнув і відобрав від гестапівця револьвер, що якраз його спрямував на юнака.

Гестапівець стояв збентежений. Як-не-як перед ним був підстаршина фронтовик, а німецька дисциплінованість не дозволяла йому протиставитись воякові. Він вибачившись, поклав в кобуру револьвер, що йому Ганс віддав і пішов геть.

Ганс сподівався, що врятований юнак виявить більше вдячності в словах — може навіть упаде йому до ніг, і дякуватиме. Але цього не сталося. Юнак спокійно, підійшов до нього і по-вояцьки випрямлений сказав коротко:

— Іх данке інен. (Дякую вам).

Тепер щось інше привернуло увагу молодого старшини вояка. Він побачив на обличчі юнака щирі, сердечну усмішку, що взяла його ще більш за серце. А втім та усмішка... вона була йому дуже знайома... Він її у когось на лиці бачив... так, це була усмішка його батька.

Через усмішку, що пригадала йому батька, незнайомий став Гансові ще більше близький, рідний, і Ганс подав йому руку.

Незнайомий потиснув його долоню так сильно, дружно, що Ганс зрозумів, не треба падати до ніг, не треба багато зайвих слів. Вони залишаться на ціле життя вірними друзями.

Перед Гансом стояв сильний, стрункий юнак, засмалені літним сонцем щоки додавали юнакові ще більше мужності, а очі, як два вуглики, радісно гляділи на німця.

Якось сама з себе вивязалася між молодими людьми розмова. Підстаршина признався, що його батько з українського роду, і що недалеко Львова живе його родич, — рідний брат батька — Петро.

Юнак розказував усе те, що пережив український народ, коли німці зайняли Україну. — Як німці оголосили большевикам війну, ми сподівались зміни на краще. Наші протибольшевицьких підпільників німці порозстрілювали, заслали по концентраційних таборах. Забирають до Німеччини людей на примусові роботи, накладають на господарів великий контингент. Усе збіжжя, худобу забрали німці а по селах голод. Пішов я на Поділля, випросив дещо пшениці; ось ніс я пшеницю, коли напався на мене цей гестапівець. Але не дав я йому! Нехай не буде ні мені, ні йому!...

Ганс бажав дізнатись як найбільше, хоч і гіркої правди. Елементарне знання німецької мови юнака, рівнялося декільком словам і реченням, вивченим у батька і з часу його воєнних мандрів по Україні. Але такою мовою молоді себе розуміли. Це не говорили чужі люди, а два приятелі, що напевне вже ними залишаться.

— Ти сказав, що гестапівець застрелив твого батька. Як воно сталося? — спитав німець-підстаршина.

Тоді юнак розказував, як то німці прислали до їх села „фольксдойтша“ що мав управляти землею, а насправді був донощиком. Він забрав увесь дорібок від селян, в селі зачинався голод, тому селяни, що могли, закопували в землю. „Фольксдойтш“ ходив по селі з тренуваним псом і віднаходив закопане добро. Одного дня знайшли його застреленого. Тоді прийшов короткий засуд на селян: „за одного застреленого німця — розстріляти сотню!“ Хто міг утікав у ліси, але військо зробило облогу, і поміж сотнею розстріляних був його батько Петро.

Смерть батька його друга була Гансові болючою, тому що злочин

цей вчинив його німецький нарід. Почувався наче також винуватком. Ганс бажав, щоб дружба їх, що почалася в дивних обставинах, не закінчилася принагідною зустріччю. Йому тепер вже пізно їхати до родича, батькового брата, але вертаючись він зупиниться у Львові, провідає незнайомого досі родича, — тоді провідає також і свого друга.

Юнак радо погодився, бо й він відчув вдячність до німця за рятунок від смерті з рук гестапівця. Ще раз подякував, просив не забути його провідати, і вирвав з бльокнота картку, на якій написав свою адресу.

Гансові час було вертатись на станцію. За годину відходить поїзд до його Австрії. Ще раз потиснули один одному руки щиро, по-вояцьки, дружно подивились собі у вічі.

Підстаршина хвилину стояв і дивився вслід за юнаком. Він ішов гордо, певно. По кам'яному пішохіді лунали щораз тихіші, ритмічні кроки. Кроки не невільника, володаря, пана цієї землі.

Довкола Ганса лежала зовсім змішана з болотом та снігом розсипана пшениця, борошно, і подертий міх. Вона не була потрібна вже ні Гансові, ні гестапівцеві.

Зате в душі Ганса було радісно. Він зрозумів, що не приманить його ніколи чужа земля, хоч як багата. Йому миліша над усе залишиться рідна Австрія з могутніми Альпами, шумом віковичних смерік і прадідівським „біркеллер“, де по праці сходяться його земляки і попивають із кухлів холодне мюнхенське пиво.

Здалека долинали стріли.

— Пах!... — Пах!... — Пах!

Гансові було соромно за свій народ.

**

Ганс вийняв з кишені портфель, щоб схвати адресу юнака. Глянув на чітку адресу і прочитав:

ІВАН ТКАЧ, СИН ПЕТРА ТКАЧА, СЕЛО СКНИЛІВ, ПОВІТ ЛЬВІВ — ЗАХІДНЯ УКРАЇНА.

Кожна організована громадянка знає, що своєчасно внесена передплата на журнал є здоровою фінансовою підставою для розвитку видавництва.

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1968

Моя перша зустріч із книжкою

Газета, що її приносив листонош кожного дня — як вечірня лектура батька, — на ній повибивані малі колісця, палочки, була мені незрозумілою до часу моїх перших днів у школі. Сезамова брама отворилася мені в шкільних підручниках у мові польській. Вони затаїлися тим, що мали сині або червоні полотняні обгортки з золотими написами: „Елементар для шкіл повшехних“. Книжки пахли свіжою фарбою, і на першій стороні на мене дивилося фото „найяснішого монарха“ Франца Йосифа Першого, що наводило радше страх до його особи, як любов. У підручнику були високопарні слова про нього. Оце він молоденький тоді в бурхливих для Австрії часах вступає на „трон“ і врешті заводить лад у державі.

Навіть гімн на другій сторінці, що починався патріотичною завоюю: „Боже всперай, Боже охоронь нам цесажа і наш край“... а ми, діти, цей гімн співали як молитву кожного дня, — і він не викресав у мене патріотизму до Габсбургів і Австрії. Опісля слідували нецікаві оповідання, що їх ми, учениці, за кару мусіли нераз по кільканадцять разів переписувати. В другій народній клясі я вчилася українського письма, а в третій читала досить вправно. Тоді батько давав мені читати, як домашню лектуру, байки та казки, а їх видавав Яків Оренштайн, власник друкарні і бібліотеки в Коломиї. Я знеохочена шкільними підручниками дивилася з недовір'ям на цю лектуру. Та ще й підприємчивий Оренштайн, жаліючи паперу, так накопичив байки і казки, що вони зливалися водне. Якась замазана, сіра знимка веліла здогадуватися їх змісту.

На св. Миколая я дістала від батьків „Дзвінок“, місячник для дітей. І знову я недовіриливо глянула на дарунок, маючи вже сумний досвід. Але моя мати, а вона була доброю акторкою — аматоркою, дещо мені прочитала, і тоді вперше зрозуміла красу слова. Окрім того там були цікаві загадки, ре-

буси, які я відгадувала і висилала їх до редакції.

Однак я хотіла б розповісти про першу зустріч з дійсною книжкою, а воно сталося, коли мені минуло дванадцять літ.

Я дещо зупинюся і розкажу про свою родину. Моя мати походила з мішаної родини. Материн батько, священник Яросевич одружився з полькою, дочкою з'убожілого діда. Вона була великою польською шовіністкою. По смерті діда, бабуня переїхала до своєї дочки, польки, що була одружена з поляком, лісничим. Вони жили у тихій лісничівці, недалеко містечка Журавна. Отож там я з моєю мамою проводила вакації.

Був це невеликий домок, а пригадував старосвітський польський двір, окружений лісом. До містечка Журавна вела кам'яниста доріжка поза яр. Ця дорога була небезпечна, бо якби одночасно над'їхав з противної сторони який віз, тоді була загроза впасти у стрімкий яр і цього я все боялася.

Згадана лісничівка, це ідеальний осідок для людей, що шукали самоти. Ні однієї живої людини, хіба з лісу надбігли — білки, прилітали джмелі, по подвір'ї ходила освоєна серна. Кілька великих мисливських псів бігали за мною, бажаючи заприязнитися. Дещо оподалік лісова доріжка і стара, дуже стара коршма де тільки вряди-годи якийсь чоловік, що приїхав по хмиз, вступив напитися горілки, а мене туди посилали по сіль, сирники, нафту.

Бувало побіжу в ліс, але страшно, щоб не заблудити і зараз вертаюсь додому. А вдома ведуться бурхливі дискусії на тему польсько-українських відносин. А тому, що проти моєї мами станули одним фронтом всі домашні, то перемога була неможлива. Бабуня називає маму „перекінчиком“, а мама заявляє, що від'їжджає і просить дати їй коней на стацію. Гостра постанова мами злагіднює політичний конфлікт — наступає „завішення зброї“... до другого дня. Я не забираю голосу, але зай-

Ярослава Острук
Writer Yaroslava Ostruk, now living
in Philadelphia

маю прихильне становище до поглядів моєї мами.

Мабуть тому, щоб не бути свідком їх палких розмов, одного дня бабуня запровадила мене до кімнати, де містилася велика шкляна шафа-бібліотека. Оце там була захована вся скарбниця польської літератури, а також чимало перекладів на польську мову чужих творів.

— Читай! — владно сказала мені бабуня. — Ти вже не дитина, а панночка, тож тобі нікуди безчинно тратити час.

Я злякалася такою великою кількістю книг, а коли ще й пригадала свої шкільні підручники та казки, видавані Оренштайном, — я була близька розпуки. „Ось тобі і вакації“ — подумала, а в голос спитала:

— Бабцю, то я мушу всі оці книжки прочитати?...

— О, ні, не всі, та їх тут так багато, що й за рік не прочитаєш. Но, і не всі для твого віку відповідні. — Бабуня понишпорила поміж книгами і вибрала мені Гелени Мнішек „Трендовату“.

— Може трохи за трудна на твій вік, але ти її зрозумієш. Як прочитаєш оцю, дам тобі іншу. Але без мого дозволу не бери нічого.

Книжка зробила на мене велике враження. Я цілий день сиділа під модеревом і читала. Опісля до ранку докінчувала читати, і заливалася гіркими сльозами, співчу-

При дослідній праці

Щораз частіше зустрічаємо на сторінках нашої преси вістки про наукові осяги нашої академічної молоді. Можемо представити читачкам молоду надійну силу, що закінчила свої студії в Шикаго.

Д-р Лариса Олександра Сас-Погорецька — це дочка п-ні Марії, касієрки Округної Ради СУА і д-ра Романа Сас-Погорецького, ветеринарного лікаря в Шикаго. Народжена в Холмі, Зах. Україна, вона переїхала з батьками до Бразилії, де й одержала початкову освіту. Середню школу закінчила в Богота, в Колюмбії. В 1959 році переїхала з батьками до ЗДА. Студії фармакології і ступінь бакалавра одержала на Іллінойському Університеті в 1963 р. Завдяки здібностям і пильності вона досягнула різ-

ваючи долі Трендоватої. Це була дуже сентиментальна історія, що зустріла гостру критику в літературному світі.

Але коли мені бабуня дала читати в скороченні „Огнем і мечем“ Сенкевича, я несподівано збунтувалася і прямо сказала бабуні, що тої книжки читати не буду.

— Чому? — спитала мене бабуня.

— Тому, що Сенкевич представив в ній козаків, як бандитів.

Не помогли навчання бабуні, вона даремно мене переконувала, і накінець загнівалася на мене, приписуючи це „злому“ вихованню моєї мами.

Махнувши рукою на мене, мовляв — яка її дочка, така й внучка, дозволила брати з бібліотеки те, що я хочу.

Несподівано виринув перед мною досі незнаний мені світ. Я жадно, спрагнено ловила там кожне слово. Я раділа, що у світі опріч „елементарів“ шкільних, казок, видаваних старим Оренштайном, є щось вартніше. Я читала Пруса, Словацького, Міцкевича з польської літератури — з перекладів Дікенса, Твайна, Лягерлеф, навіть Золю, Мопасана, Толстого, Тургенева, — хапала все те навгадь, наче той сліпець.

Ярослава Острук

Примітка: Нарис був написаний і відчитаний на відкритті Гуртка Книголюбів у жовтні 1966 у Філядельфії.

ні приватні й урядові стипендії під час своїх студій. Дня 1. вересня 1967 року одержала ступінь доктора біологічних наук в Університеті Шикаго за дисертаційну працю з фармакології.

Д-р Л. О. Сас-Погорецька вільно володіє в слові й письмі мовами: українською, англійською, еспанською,

Д-р Лариса Сас-Погорецька Miss Larissa Sas Pohoretsky, S.D. is working on research at the Massachusetts Institute of Technology

португальською й польською. Є членом фармацевтичної секції Укр. Лік. Т-ва Півн. Америки, Відділ Ілліной, та американських професійних організацій. Тепер провадить дослідження з ендокринології в Массачюсетському Технологічному Інституті (MIT) в Кембриджі.

*

Округна Рада СУА в Шикаго вітає молодих професіоналісток д-р Ларису Ільків і д-р Ларису Сас-Погорецьку та бажає їм якнайкращих професій-

них і громадських успіхів! Велике признание складає їхнім батькам за українське виховання та витривалість у веденні своїх дітей до наміченої мети.

**Округна Рада СУА
в Шикаго**

Наші Градуантки

Наспіло кілька оголошень градуанток, що не були охоплені в попередніх звітах. Ми дуже раді, що можемо додатково привітати їх із таким життєвим успіхом!

Марія Курилець-Храплива, студії хемії на університеті ім. св. Людовика в Сейнт Луїс, Мизурі, зі ступнем магістра. П-ні Марія Храплива є дружиною проф. Зеновія Храпливого та матір'ю дітей-пластунів: 17-літнього Андрія і 12-літньої Лені.

Таїса Залуська-Червінська, студії мови й літератури в Міському Каледжі в Нью Йорку зі ступнем В.А. П-ні Таїса Червінська є дружиною інж. Ігоря Червінського й матір'ю 5-літнього Юрка.

Ольга Цегельська-Кордуба, студії музики в Темпл університеті у Філядельфії зі ступнем В.А. П-ні Ольга Кордуба плянує присвятитись навчанню музики. Вона є дружиною правника Юрія Кордуби, а дочкою Союзянки п-ні Вероніки Цегельської.

Марія Камінська, студії доглядництва хворих у Школі Меморіал Госпіталу в Камберленд, Мд., зі ступнем реєстрованої медсестри. Як найбільш здібній студентці їй припала також нагорода ім. Гледіс Брукс.

ЗВІТНІ ЛИСТКИ

Відділи СУА одержали в січні звітні листки з переглядом їх діяльності за 1967 р. Першими надіслали свої звідомлення — 23 Відділ СУА з Дітройту, 87 Відділ СУА з Кентону і 92 Відділ СУА з Менвіл, Н. Дж. Щира дяка за те!

Виставка Жіночої Творчости

З нагоди XV. Конвенції СУА буде влаштована П'ята Виставка Жіночої Творчости. Там, окрім нових появ жіночого пера в ділянці літератури, буде перегляд виробів наших народніх мисткинь.

Це найкраща нагода пізнати вишивальниць, ткаль, керамікарок, писанчарок даної околиці. Закликаємо їх зголошувати свої вироби для тієї Виставки, що подасть їх осяги за останні роки. Найкращі твори будуть відзначені у нашому журналі.

КОНВЕНЦІЙНИЙ КОМІТЕТ

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1968

В і с т і Конвенційного Комітету

Конвенційний Комітет, встановлений 9. листопада 1967 р. у Шикаго, почав діяти. Найперш підписав умову з готелем Конрад-Гілтон у справі приміщення **Конвенції в днях 5-7 липня 1968 р.** Забезпечено там відповідну залу на пленарні наради, меншу залу на Виставу Жіночої Творчости і кілька менших приміщень на наради комісій. У тому ж готелі можуть замешкати делегатки на догідних умовах.

**

Окружні Ради і Відділи США вже дістали **формулярі для збирання привітів і оголошень.** Радимо вже тепер розпочати працю в тому напрямку. Оголошення до Конвенційної Книжки — це важливий чинник, що допомагає не тільки фінансувати її, але й залишає надвишку на кошти Конвенції. Тому Окружні Ради й Відділи повинні попрацювати, щоб якнайбільше привітів і оголошень у своїй околиці зібрати.

**

Виставка Жіночої Творчости — представляє нашим делегаткам на кожній Конвенції твори наших талантів у ділянці літератури й народнього мистецтва. В тій цілі запланована виставка книжок наших письменниць за 1965-68 рр. та показ виробів народніх мисткинь із ділянки вишивки, ткацтва, кераміки й писанки. Мистецьке Жюрі висловить своє признание за найкращі вироби.

**

Вперше на XV. Конвенції США буде влаштована **Виставка Альбомів** Окружних Рад і Відділів США. Це буде гарний перегляд світлин та діяльності нашої організації. Запрошуємо всі Окр. Ради й Відділи США до участі в новому почині. Коли денебудь немає ще такого альбому, то радимо його започаткувати. Найкраще впорядкований альбом одержить признание Конвенції.

Люба Шандра
голова Конвенційного
Комітету

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1968

Наші ювілятки

Марія Фединська-Білозор

Небагато маємо між собою жінок, що були діяльні в жіночому русі Галичини. Тому вітаємо їх особливо в наших рядах. Саме тепер завершилось 50-ліття громадської праці Марії з Фединських Білозор, що проявила себе як на рідних землях, так і на новому поселенні.

Марія Фединська народилась у 1895 році в Гусакові коло Перемишля в родині купця і була другою з ряду з-поміж 10-ро дітей. Закінчивши початкову й частинно середню освіту, працювала телефоністкою в Задвір'ї. Тут застало її проголошення української державности, але й відступ наших військ поза Збруч, до якого вона приєдналась. Була велика потреба опіки над хворими й раненими і тому Марія Фединська переключилась на працю медсестри. Скоро опанувала правила першої помочі і віддавала їй усі свої сили, нераз працюючи за трьох серед епідемії тифу. До сьогодні врятовані УСС-и, що лежали у Вінниці, з вдячністю згадують сестру Марусю. Вона теж перехворіла цією недугою. Але в тій важкій життєвій пробі зустріло її щастя — вона знайшла товариша життя в особі д-ра Білозора. Удвох вони повернулись до Галичини, щоб розпочати тут нове життя.

У 1921 році подружжя осіло в Коломиї. Тут Марія Білозор скоро включилась в громадську працю під проводом Олени Кисілевської. Вона стала орг. референткою місцевої Філії Союзу Українок. Це означало безнастанні поїздки на села, співпрацю з Кружками, а й місцеву оживлену роботу. Згадати б лиш харчівню для політ'в'язнів, Свято Селянки, Вечір Народньої Нощі — все це почини, що їх ініціювала або й переводила в Коломиї Марія Білозор. При цьому вона видатно допомагала чоловікові, як медсестра в його канцелярії і була матір'ю трьох донечок, що виростали під її дбайливим наглядом.

У громадській праці відзначалась надзвичайним завзяттям, витривалістю й точністю. У трудних ситуаціях Марія Білозор завжди вміла знайти вихід, що був сприйнятний для всіх.

Большевицька й німецька окупація Галичини внесли нові ситуації й суспільні проблеми. Наслідки повені й голоду 1941-42 рр. Покуття сильно

Марія Білозор

Mrs. Maria Bilozor celebrated her 50th anniversary of social work

відчуло, але тогочасна жіноча організація, а в ній Марія Білозор, робили все можливе, щоб злагодити це лихо. Коли згодом довелося йти на еміграцію, вона вважала це Божою ласкою, що їх родина збереглася в цілості. Тому ніколи не нарікала й не піддавалась паніці. Старалась кожну ситуацію опанувати, а й другим допомогти.

Прибувши до Америки, вона зараз же подумала про організоване життя. При її співпраці створився 71 Відділ США у Джерзі Сіті, в якому довгий час була в Управі. Працювала б там і досі, коли б родинні обов'язки не спонукали її переїхати до Муреставну, Н. Дж. Тут вона підтримує на душі хворого чоловіка й пильно слідкує за українським громадським життям у пресі. На жаль, і її здоров'я підірване, але її оптимістична вдача переборює всі труднощі. В погоді духа вона завершує 50-ліття своєї громадської праці і з ним вітають її 71 Відділ США і журнал Наше Життя. Щастя Боже!

Л. Б.

ПОЖЕРТВИ ДЛЯ МУЗЕЮ

Для Музею Нар. Творчости США в Нью Йорку наспіли нові пожертви.

Вишивану скатертину столітньої давнини з Теробовельщини надіслала п-ні Марія Янович.

Килим із Полтавщини подарувала п-ні Стефанія Пушкар, голова США.

Різьблені шахи пожертвував 25 Відділ США з Потакету, Р. Ай.

Шість писанок власної композиції подарувала мисткиня Оксана Вікул.

Це знову збагатило нашу збірку цінними експонатами.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ

Клівленд, Огайо

З сумом повідомляємо членство СУА, що 15. серпня 1967 р. відійшла на вічний спочинок довголітня і провідна членка нашого Від-

Бл. п. Катерина Габрівська

Late Katherine Gabriwska, p. President of UNWLA Branch 30 in Cleveland, Ohio

ділу **Катерина Габрівська**. Вона народилась 25. серпня 1895 р. у с. Ляшки Муровані, пов. Старий Самбір. До Америки прибула в 1913 р. і тут згодом одружилась із Михайлом Габрівським. Господь Бог поблагословив їх 5-ма дітьми, двома синами і трьома дочками. На заклик п-ні Олени Лотоцької Катерина Габрівська включилась до громадської праці і заложила у Клівленді 14 Відділ, як першу станицю СУА. Коли цей Відділ переніс свій осідок на іншу дільницю, вона створила разом із іншими 30 Відділ СУА і працювала в ньому на різних постах, доки їй стало сили. До останніх днів свого життя була в контакті з членками СУА і живо цікавилась їх працею, хоч не могла вже брати в ній активної участі.

Була також в Управі Окр. Ради СУА у Клівленді, де співпрацювала в акції побудови пам'ятника Лесі Українки і видатно причинилась до того. Покійна була дуже жертвенною в датках на громадські цілі.

Бл. п. Катерина Габрівська була також членкою церковних організацій, де також проявляла активність. Свою дочку Олену виховала на активну Союзянку, бо вона стала співосновницею англомовного 60 Відділу СУА, де й досі працює в Управі на різних постах.

У ЮВІЛЕЙНОМУ ЗМАГУ

Ми вступили в 25-тий рік нашого видання. Цей срібний ювілей зобов'язує наших пресових референток — впровадити Наше Життя в кожну українську родину. Там журнал послужить внесенням української свідомості, зразками народнього мистецтва, дитячою сторінкою та приписами українських страв.

Наші прихильниці пам'ятають про те. Подаємо список тих, що приєднали нам передплатниць в останньому часі. Щира дяка за те!

Ольга Бодляк, Савт Орендж (28 В.)	1	А. Л. Крупа, Гартфорд	1
Євгенія Боднарчук, Нью Гейвен	1	Ольга Кливак, Монреал	1
Павлина Дорош, Ірвінгтон	1	Софія Левицька, МекАду	2
Анна Дубас, Ньюарк (32 Відд.)	1	Анна Опарик, Озон Парк (35 Відд.)	2
Олена Давидович, Сен Пол	1	Катерина Пелешок, Нью Йорк (1 В.)	1
Клявдія Кемпе-Гош, Філяд. (20 В.)	1	Розалія Полчій, Нью Йорк (72 Відд.)	2
Іванна Городиська, Шикаго (22 В.)	1	Галина Пісецька, Балтимор (59 В.)	1
Стефанія Городиська, Клівленд	1	Галина Папіж, Дітройт	1
Люба Яців, Торонто	1	Ольга Рогатинська, Дітройт	1
Ярослава Казанівська, Дітройт (63 Відд.)	1	Мирослава Скасків, Аделфі (78 В.)	1
Оксана Копачівська, Гемилтон	1	Люба Шеремета, Шикаго (22 Відд.)	1
Зоя Капшученко, Філядельфія	1	Софія Шумило, Дітройт	1
Ольга Кобзар, Гантер	1	Стефанія Стерпак, Потакет (25 В.)	1
Ольга Качмарська, Бруклін	1	Ірина Ткачук, Нью Йорк	2

АДМІНІСТРАЦІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

В похороні Покійної членки СУА взяли численну участь. До домовини вложили їй відзнаку СУА на жовто-блакитній подушечці, а 30 Відділ СУА подбав про вінок гарних квітів.

Вічна їй пам'ять!

Марія Янів

Голова Окр. Ради СУА

АКРОН, ОГАЙО

З сумом повідомляємо все членство СУА, що по довгій 9-літній недузї відійшла на вічний спочинок наша членка бл. п. **Марія Надбережна** у віці 72 літ. Походила з с. Сереківського, пов. Перемішль. Довгі роки була активною і широю членкою нашого Відділу, передплачувала „Наше Життя“, любила його читати і ніколи не жаліла грошей на громадські цілі. Радо брала участь в імпрезах, була все весела й лагідна. Наш Відділ боляче відчув цю велику втрату.

Полишила у смутку три дочки, двох синів, 9 внуків і 4 правнуки. Похорон відбувся 26. вересня 1967 р. з церкви Св. Духа. Членки взяли численну участь у панаксиді й похороні, прощаючи зі сльозами свою улюблену посестру.

Спи, дорога Союзянку, нехай земля Вашингтона буде Тобі легкою!

Пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.,

Ділимося сумною вісткою з нашим членством, що дня 8. листопада 1967 р. попрощалася з тим світом довголітня членка 5 Відділу СУА бл. п. **Анна Марцинюк**. Покійна була тихою вдачі і широко віддана своїй церкві й організації. Належала також до Сестрицтва Непорочного Зачаття Преч. Діви Марії. Народилася в 1886 р. в с. Яцівці, пов. Збараж. Полишила у великому смутку дві дочки Марію й Софію та дві внучки, 5 правнуків і дальшу родину.

Похорон відбувся 11. листопада з Церкви Непор. Зачаття. Членки 5 Відділу СУА і Сестрицтва явилися у жалобних відзнаках і провели її на вічний спочинок. На цвинтарі попрощала Покійну п-і Фесья Сіділо, і своєю промовою всіх зворушила до сліз. Дочки Покійної зложили по похороні 10 дол. на прес. фонд „Н. Ж.“

Софія Голуб

членка 5 Відділу СУА
ім. княгині Ольги

ПРИСИЛАЙТЕ ПЕРЕДПЛАТУ!

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1968

Світова Федерація Українських Жіночих Організацій

ДВАДЦЯТИЙ РІК ВИДАННЯ

ЧИСЛО ДРУГЕ

ВИХОВНА РАДА СФУЖО

У постановах Сесії Виховної Праці Матері в Дітройті, яка відбулася в жовтні 1967 р. у низці сесій перед СВОС у рамках СКВУ, запроєктовано між ін. створити Виховну Раду СФУЖО. Цей проєкт був піднесений і на нарадах Виховної Секції Світової Сесії Українського Жіноцтва, схвалений на Пленумі тієї ж Сесії і включений до її резолюції.

Організаційно Виховна Рада СФУЖО повинна поєднувати всі ділянки виховної праці, яку веде, у сполучі зі своїми членами-організаціями, Виховна Референтура СФУЖО. Ця праця обіймає сектор родинного виховання, а в ньому відділи виховної праці матері й дитини дошкільного і шкільного віку. Для виконання своїх завдань СФУЖО має низку виховних осередків праці, представниця яких повинні ввійти до Виховної Ради СФУЖО. Тим самим у складі Виховної Ради будуть: Виховна Референтка СФУЖО, Референтка Молоді СФУЖО, голови Комісій СФУЖО з різних країн, представниця Ради Дошкільля, Виховні Референтки краєвих організацій членів СФУЖО, голова Студійного Осередку Виховної Праці Матері.

Очоловати Виховну Раду СФУЖО буде кожночасна Виховна Референтка СФУЖО.

Завданням Виховної Ради СФУЖО буде: 1. координувати виховну діяльність згаданих інституцій, 2. ініціювати виховні акції цих інституцій, 3. покликати до життя Виховні Комісії СФУЖО континентальні, або краєві, 4. координувати виховну працю організацій-членів СФУЖО, 5. планувати й ініціювати виховні акції організацій СФУЖО в різних країнах поселення, 6. ініціювати виховні видання і пресу, піддержувати в загальній публіцистиці і пресі ви-

Постанови Жіночої Сесії

Жіноча Сесія СКВУ у часі ранішних нарад провела певну студійну роботу. У семи Секціях розглянено всі ділянки жіночої праці і витягнуто висновки з них. Хоч на підготову цієї Сесії не було багато часу і саме проведення її тривало лиш кілька годин, проте Секції зібрали цікавий матеріял і влучно їх використали.

У своїй підготові Програмова Комісія розробила стислий плян. Намічено в кожній ділянці ряд доповідей, і запрошено кваліфікованих доповідниць до їх виготовлення. Окрім доповіді, що не повинна була переступити 15 хвилин, були заповдані також тези її. Тому в часі самої Сесії вже нетрудно було випрацювати постанови, що дали вислід нарад.

Цікаво буде всім учасницям Сесії вглянути в ті постанови. Незабаром розішлемо їх організаціям, що брали участь у Жіночій Сесії СКВУ. Хоч може й важливіші резолюції, що проголошують поставу зорганізованого жіноцтва у 50-ліття української національної революції та висловлюють йо-

ховну тематику, 7. вдержувати організаційні і в міру потреби ділові зв'язки з виховними установами поза СФУЖО, зокрема з Виховно-Освітньою Радою СКВУ і її Тимчасовим Секретаріатом, з ОПДЛ, Організаціями молоді, Виховними Референтурами жіночих Організацій, що не є в системі СФУЖО.

Як бачимо, Виховна Рада СФУЖО буде тим центром, у якому сходитимуться всі нитки многогранної виховної праці організованого жіноцтва. Слід підкреслити, центром плануючим, допоміжним і координуючим, а в ніякому випадку контролюючим, чи наказуючим.

го протест проти поневолення нашої Батьківщини, а зокрема жінки і родини. Вони пов'язані з призначенням Світового Конгресу Вільних Українців і там сповняють свою роллю. Та незмірно цікаві для нас також постанови Сесії, що ділово розглядають найбільш актуальні завдання і проблеми.

Організаційна Сесія поклала натиск на охоплення всього жіноцтва в організаційні рамки та студіювання і покращання організаційних засобів. При цьому звернено особливу увагу на молоде жіноцтво, себто студенток та молодих заміжніх жінок і матерів.

Сесія Освітня й Народньої Культури ствердила велике значення української жінки у творенні культурних цінностей народу. Заохотила до студій у різних галузях нашої народньої культури зокрема та підтримки талантів, що дають цінний вклад у нашу сучасну культуру.

Виховна Сесія вказала на ідеал української матері, до якого повинні всі змагати. Для підтримки матері й виховного середовища Сесія запропонувала створити Виховну Раду при СФУЖО, що тісно співпрацюватиме з Тимчасовою Виховною Радою і її Секретаріатом, створеним на СВОС у рамках СКВУ.

Сесія Суспільної Опіки змагала до створення в усіх країнах поселення самостійних організацій сусп. опіки, що були б рівночасно координуючим чинником. Вся харитативна акція вимагає фахового проводу, себто фахівців сусп. опіки.

Сесія Зв'язків виявила велику потребу вишколу кваліфікованих сил для всебічної репрезентації українського жіноцтва та доручила жіночим організаціям участь

П-ні Маруся Бек, радна м. Дітройту й фундаторка Літ. Конкурсу СФУЖО Miss Mary Beck of the Detroit City Council celebrated her birthday in the leap year 1968 with great popularity

УРОДИНИ МАРУСІ БЕК

Маруся Бек, радна м. Дітройту й фундаторка наших Літ. Конкурсів, народилась у переступному році. Тому їй рідко приходить відзначувати уродини, а коли вони припадають що чотири роки, то це стає справжнім святом м. Дітройту. Так і в цьому році. Для відзначення цього дня об'єднались різні групи й організації. Створився Злучений Американський Жіночий Комітет, Злучений Комітет

у відзначенні 20-ліття проголошення Хартії Прав Людини.

Сесія Преси й Журналістики вказала на суттєві завдання жіночої преси в інформуванні вільного світу та закликала до кращого вишколу журналістичних сил. Жіноча преса потребує підтримки у формі поширення, дописів і жертв.

Сесія Положення Жінки в Україні вказала на два головні чинники поневолення, а саме — русифікацію й економічний визиск. Українська жінка протиставиться тому творчистю в різних галузях культури і здобуванням кваліфікацій. Та найбільш замітна її роля в збереженні релігійних правд серед народу.

Ось перегляд найважливіших ухвал, що свідчать про їх актуальність і важливість.

Українських Жіночих Організацій і Злучений Комітет 45 Етнічних Груп. До цього приєднався Злучений Комітет Домовласників. Вони упрямували вшанування радної в днях 28., 29. лютого і 1., 2. і 9. березня ц. р.

Управа м. Дітройту проголосила день 29. лютого — Днем Марусі Бек. Міська Рада влаштувала в день уродин імпазантну церемонію, а поодинокі учасники Злученого Комітету свої бенкети. Це була величава зустріч громадськості Дітройту зі своєю радною, що довголітньою працею заслужила собі на це признання.

Українське жіноцтво приєднується до того вияву приязні й пошани. Воно вдячне Марусі Бек за тривалий пам'ятник української культури, яким стали Літературні Конкурси її фундації. Без сумніву, Літ. Конкурс СФУЖО пожвавив літературну продукцію у деяких ділянках та поважно вплинув на жіночу творчість. Саме тепер проходить 9. Літ. Конкурс СФУЖО на поетичний твір.

ЗУСТРІЧ ЗАМОРСЬКИХ ДЕЛЕГАТОК

З нагоди приїзду представниць різних жіночих організацій на Жіночу Сесію СКВУ, Управа СФУЖО влаштувала дня 25. листопада 1967 Зустріч деяких делегаток з українською громадою у Філядельфії. На Зустріч прибули — мгр. Валентина Воропай, містоглова СФУЖО в Європі, пн-і Лідія Гаєвська-Денес, містоглова СФУЖО в Австралії, пн-і Анастасія Остап'юк, голова Організації Українських Жінок Англії й інж. Ольга Бандура,

секретарка Союзу Українок Аргентини.

Зустріч відкрила п-ні Олена Залізняк, голова СФУЖО, а проводила нею д-р Наталя Пазуняк, секретарка СФУЖО. Коротку доповідь про значення і перебіг СКВУ виголосила мгр. Ірина Пеленська, пресова референтка СФУЖО. Потім заморські делегатки розказували про свої організації та їх проблематику.

Заля Дому Молоді була виповнена вщерть цікавою публікою, яка ставила потім численні запити. Після виступів гості засіли до застелених столів і гурторили при чаю й солодкім.

Влаштуванням Зустрічі зайнялись Відділи СУА (43 Відділ), Укр. Зол. Хреста (20 Відділ) і Жіночого Об'єднання ООЧСУ.

ЧЛЕНИ-ДОБРОДІІ СФУЖО

Члени-Добродії СФУЖО — це жертовні установи чи громадяни, що погодились підтримувати працю СФУЖО щорічною сто-доляровою вкладкою. За 1967 рік вплатили їй:

Преосвященний Кир Ізидор Борецький, д-р Володимир Кушпета, Ірина Малицька, Ярослава Шафранюк, Укр. Кред. Кооператива при УНО в Торонто. Щире Спасибі!

ЗАМОВЛЯЙТЕ КОМПЛЕТ ЖУРНАЛУ

ГРОМАДЯНКА

з років 1946—1949

— 5 чисел коштує 1 дол. —

ЗАКЛИК

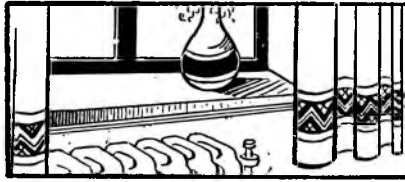
В користь українського народу Маруся Бек, радна міста Дітройту провела не один проект. Одначе найближчим до її серця — це Фондація Жіночих Літературних Конкурсів при СФУЖО, на яку вона жертвувала дві тисячі доларів та яка мала гарні та корисні успіхи. Досвідчені письменниці, нові письменниці та початкуючі — всі вони дали книголюбам багато цікавого матеріалу до читання.

Фондація була створена на 10 років і останній конкурс має відбутися в 1968 році. Але ні фундаторка, ні українська суспільність не можуть допустити до того, щоби занехати корисний проект; навпаки, його треба збільшити та скріпити.

Ось тому ми, Злучені Комітети Свята Марусі Бек, розуміючи вагу писаного слова в кожному народі, закликаємо всі українські організації та поодиноких українців і українок, що цінять заслуги Марусі Бек, щоби замість особистих побажань, вислали на її руки даток, хоч би одного доляра, на продовження цієї літературної фундації. Жертви будуть проголошені в пресі. Такий даток буде найкращим подарунком для Марусі Бек у день її уродин.

Датки посилади на адресу:

Мон. Mary V. Beck, 1340 City-County Bldg., Detroit, Mich. 48226.

У НАШІЙ ХАТІ

Низькі чи високі дерева в нашому городі?

Наші квітники невеликі. Коли ми висадимо в них високорослі відміни декоративних дерев, то через 10 літ вони геть загінуть наш город. Інші рослини, як зимотривалі биліни, однорічні квіти та всякі кущі будуть тоді видіти через брак світла. Окрім того закривають високі дерева дім і позбавляють наші вікна сонця саме тоді, коли ми його найбільше потребуємо. Навіть травни у тіні дерев не буде таким, як ми хотіли б його мати. Тому краще, коли ми в нашому квітнику висадимо низькорослі шпилькові або листяні дерева, що дадуть нам не менше вдолення.

Теперішні деревні шкільки продукують багато таких низькорослих, декоративних деревець. Подам тут лиш найбільш поширені й невибагливі. Є тепер поволі ростучі шпилькові, що не лиш покривають землю, але й прикрашують скельні городи, грядки з билінами, квітники з однорічними квітами, а навіть годяться для балконів і вікон. Зимою їх галузки мають дуже гарний синьо- або жовтозелений колір і на тлі снігу або сірого зимового краєвиду добре відбивають. Можна їх також уживати, як „вічнозелених кулісів“ для наших грядок із трояндами. Кому забагато праці, щоб обсаджувати плоти або сходи однорічними квітами, повинен обсадити їх низькорослими кущами. Такі навіть між камінням знайдуть собі доволі поживи і коли вже засаджені, ростимуть довгі літа.

Зі шпилькових на перше місце вибиваються ніби-кипариси: японський карловий *Chamaecyparis obtusa*. Подібні до мушель галузки з темносиньо-зеленими шпильками має низькорослий *Chamaecyparis lawsoniana*, відміна „*Minima Glauca*.“ Поволі росте і творить гарні круглі форми *Chamaecyparis filifera nana*. Також ялівці можуть бути деко-

ративними, як повзучий *Juniperus horizontalis „Glauca“* і синьозелений *Juniperus sabina Tamariscifolia*. Є також низькорослі смереки, як *Picea abies Nidiformis*. Синім кольором на тлі снігу дуже гарно відбиває карлова смерека *Picea pungens „Glauca Compacta“*, а також *Picea Glauca Conica*, відома під назвою „цукрової“. З-поміж карлових сосон найбільш поширеною є *Pinus montana „Mughus“*. Посаджена, не потребує притинання а своїми довгими шпильками вкриває землю весь рік. Дуже поширені тепер тиси, як *Taxus baccate Repandens*, що ростуть навіть у півтіні і дуже гарно закривають землю. Слід ще згадати про карлові туї з зеленими і жовтими шпильками, *Thuja occidentalis*.

Для нашого квітника вповні вистачить кілька з вище поданих низькорослих шпилькових.

З листяних у першу чергу підходять рододендрони, що прикрашують своїм листям і квітами, але вони ростуть лиш на безвапнистих ґрунтах. Дуже витривалими й декоративними є бербериси як *Berberis buxifolia nana*, цвіте жовто, восени листя червоніє, зносить також тінь. Карловий нешплік *Cotoneaster salicifolius*, добре росте на сухих, вапнистих ґрунтах, хоч він взагалі на ґрунт невибагливий. Цвіте біло і рожево, плоди його червоні, довго тримаються на куцах, декоративні на тлі снігу. З листяних, низькорослих добре мати ще в городі вербу-шутку *Salix wehrhahnii* що цвіте раною весною. Також за слугує на місце в нашому городі калина *Viburnum*. Садимо її поміж інші кущі, листя зубковане, квіти в китицях. Восени прикрашує кольором листя і ягодами.

Я згадав тут далеко не всі, що підходять для наших малих городів. Однак добре влаштований город не залежить від кількості рос-

лин, а від їх розложення і витривалости на ґрунт і підсоння. Посаджені раз, можуть рости без заходів і з роками не дадуть нам причин до нарікань, що не виправдали покладених на них надій.

Роман Коцик

Куховарські назви

Буква К

Коньяк — міцний алкогольний напій з білих виноградних вин.

Кріп, кропу, кропівий, росл. (*Dill*). Уживають молоді листки і стебла, як ароматичну приправу до страв, а стиглу рослину при соленні огірків і помідорів.

Крохмаль — (*Starch*) резервна пожива речовина рослин, що міститься в бульбах, насінні і корені. В кулінарії вживають для згущення рідких страв (кисілі, підливи і тп.)

Крупі, круп, крупів. Крупи м'які або пшеничні (а не грисік!), вівсяні (*oatmeal*), перлові (*pearl barley*), ясні, кукурудзяні, гречані ітп.

Круп'янка, кашанка — кишка, начинена крупами.

Крупнік, крупеник — рідка каша з крупів або юшка.

Крупчатка — біле борошно.

Крученик — рід приготованого м'яса.

Кручинка, крендель — рід дрібного печива.

Кубіба, росл. для приправ горілок.

Кукурудза, росл. (*corn*), пшеничка.

Кукурудзяна олія із зародків кукурудзяного зерна. Кукурудзяні крупі, борошно (*corn meal*). Кукурудзяні зерна сушені або здуті (*popcorn*). Кукурудзяні платівці (*cornflakes*).

Кулеша — густа страва з кукурудзяного борошна.

Кулінарія, **куховарство** — сукупність різних способів приготування їжі.

Н. Ч.

Користаймо з досвіду

М'ясиво на свята

Хоч ще ділить нас доволі часу від святкових приготувань, проте господині вже прикидають у голові, що треба би зладити. Бо ж святочний Великодній стіл — це не щобудь! Коло нього засяє найближча родина, але прибудуть і гості. Отже хотілось би почастиувати всіх чимсь особливим.

М'ясні страви — це головна підстава святочного стола. Найлегше зварити й подати холодну шинку, що існує тут у багатьох відмінах. Але це є шаблон, що нікого не здивує. Тому краще нам застановитись над холодним м'ясивом іншого типу, що так добірно прилажувалось у рідному краю.

Звісно — це нелегке завдання. Але воно спокушає кожну господиню. Спробуймо збагатити ними наш святочний стіл!

Теляча шинка маринована

Потрібно:

- 1 чвертка телятини (15 ф)
- $\frac{3}{4}$ ф солі
- 1 ложка цукру
- кілька зубців часнику
- Спеції:
- 1 ложечка товченої салітри
- 1 ложечка колендри
- 2—3 лаврові листки
- по кілька зерен чорного й білого перцю
- трохи бекону

Вибрати з шинки велику кістку, меншу залишити. Шинку натерти товченим часником із сіллю, салітрою, цукром і колендрою. Решта спецій заварити з водою і сіллю на маринату. Коли вистигне, залляти шинку рідиною, щоб її прикрила. Залишити в посудині на 6—8 днів, обертаючи і поливаючи маринатою що два дні. На кінці вийняти, гарно обмити і вложити до посудини, обкладаючи беконом. Залляти водою до половини і накрити покриткою. Всунути до печі на 400 ст. і пекти півтори години на один бік а півтори на другий, поливаючи соком з-під м'яса. Тоді вибрати і подавати краянну, як шинку.

Печена свиняча полядниця

Потрібно:

- 3—4 ф полядниці
- 1 ложка товщу
- 1 цибуля
- сіль, кмін

М'ясо посолити. Розігріти в посудині товщ і обсмажити м'ясо в печі на 400 ст. з усіх боків впродовж 20 хвилин. Тоді додати цибулю, покранну на чвертки і посипати м'ясо кмिनном. Трохи підолляти водою, накрити і пекти на 350 ст. півтори години, обертаючи раз або двічі й поливаючи часто соком з-під печені або дрібною водою. Коли вже готове, вийняти на стільничку і пократити.

Можна подавати гаряче або холодне.

Завиванець із курки

Потрібно:

- 1 курка (3—4 ф)
- $\frac{1}{2}$ ф меленої телятини з кісткою
- 2 цибулі
- 1 яйце
- 2 ложки товщу
- 1 ложка олії (оливи)
- $\frac{1}{2}$ сухої булки без шкуринки
- 1 ложка вершків (сметанки)
- $\frac{1}{2}$ ложечки січеної зеленої петрушки
- 1 ложечка солі
- закришка
- трохи перцю

Курку розрізати зпереду по половині до хребта. З розпластованої туші вийняти кости (хребет, крильця і ніжки до колін). М'ясо посолити, розтовкти до грубости одного інча (приблизно, як на котлеті). Кости і подріб разом із телячою кісткою і закриткою залляти водою, щоб накрило і поставити варити на 2—3 год. Коли звариться, перецідити і вимішати з однією пачкою желатини. Спосіб заправи желатиною поданий на опакуванні.

Начинка: Телятину двічі змолоти. Додати січену цибулю, всмажену на ложці олії. Булку намочити у вершках, пом'яти і додати з сирими яйцями до м'яса. Можна

ще додати зеленого перцю, покранного в кубики і петрушку, ложечку солі й поперчити до смаку. Все це добре вимісити на масу і наложити ту начинку на палець завгрубшки на розпластане м'ясо. Звинути його у валок, обв'язати білим шнурком і помастити маслом. Валок покласти на розігрітий товщ, по обох кінцях посудини вмістити по цибулі, накрити і всунути до гарячої печі на 350 ст., вливши одне горнятко гарячої води. Пекти около 2 години, підливаючи соком з-під м'яса і дрібною водою. Коли вистигне, розв'язати шнурок, пократити валок на скибки на палець завгрубшки. Уложити на полумисок, прибрати і залляти виваром із костей. Можна також додати до вивару соку з-під м'яса, але треба його перецідити. Вложити до холодильника. Подавати на другий день.

Печене порося

Потрібно:

- порося
- 1 цибуля
- 1 ложка олії (оливи)
- 2—3 ложки товщу
- 4 зубці часнику

На начинку:

- 2 ф меленої телятини
- 2 ложки тертих сухариків
- 2 цибулі
- 2 яйця
- 2 ложки масла
- 1 ложка вершків (сметанки)
- 1 ложечка січеної зеленої петрушки
- 1 ложечка солі
- трохи перцю

Порося натерти сіллю, розтертою з товченим часником. Начинити начинкою і зашити. Помастити зверху олією і покласти до посудини на розігрітий товщ. Всунути до печі на 350 ст., підллати трошки водою, додати цибулю, покранну на чвертки і накрити покриткою. Пекти 3—4 години, підливаючи час від часу соком з-під поросяти і дрібною водою. Коли м'ясо вже м'яке, порося готове.

Начинка: Посікти і всмажити цибулю на ложці масла. Сухарики розтерти з ложкою масла і вершками, додати січеної зеленої петрушки, яйця і всмажену цибулю. Посолити. Це все разом добре розтерти, поперчити, вимішати з меленим м'ясом і добре вимісити.

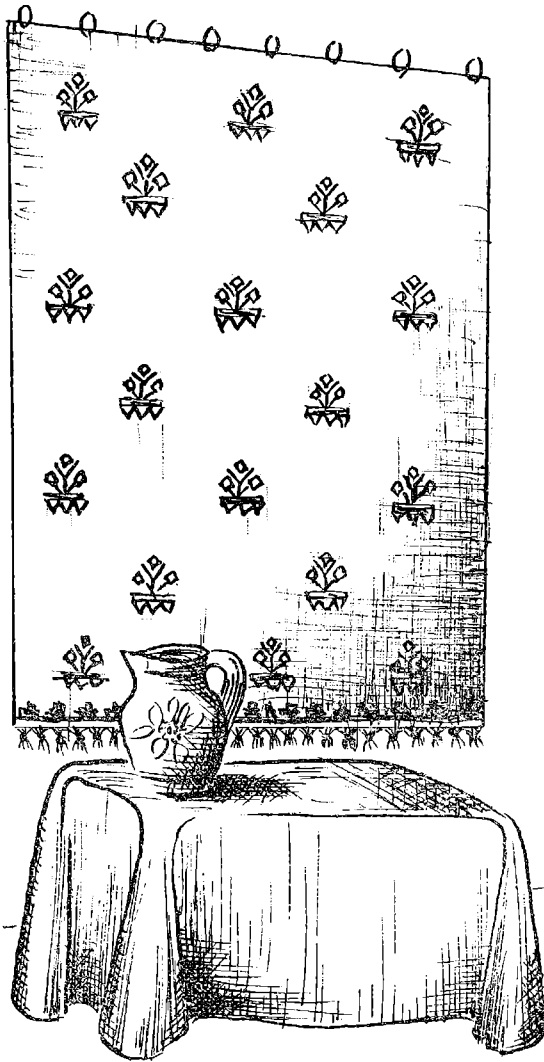
Українська ВИШИВКА

Настінна завіска

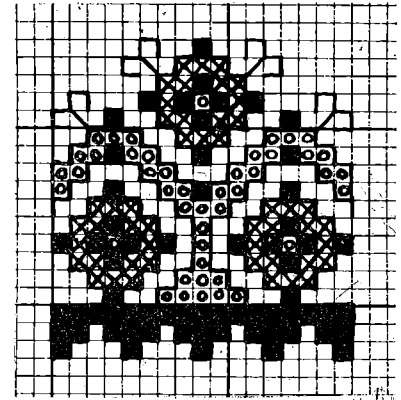
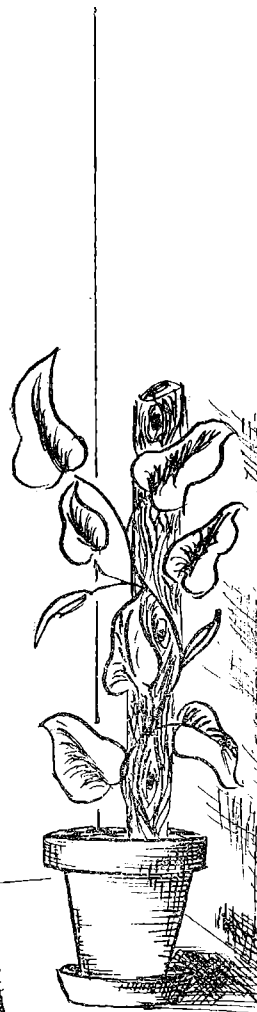
У сучасному мешканні немає багато потреб настінних тканин. Та тут і там трапляється потреба завісити тканину над ліжком чи над лежанкою. Килимом не можемо користуватись. У сучасному кліматі він легко піддається знищенню, коли висить непорушно. Тому слід нам подумати над завіскою з бавовняної тканини, яку легко можна прикрасити вишивкою.

Матеріал. За матеріал нам послужить груба юга. Її можна дістати в білій, сірій і пісковій красці. Подвійно тканина може дати доволі широку завіску над ліжком. Тоді її ткани рубці служать викінченням із двох сторін. Горішній край треба підшити рубцем з іншої тканини і просунути туди металевий пруттик, що держатиме завіску. До рубця прикріпити кільця для заві-

шення. Долішній край викінчений тороками, що їх можемо вистріпати зі самої тканини, або докупити готові в краці вишивки.

Проект настінної завіски
Embroidered rug

Мотив вишивки до завіски
Design for the rug

Краски: чорна або брунатна ■■, червона х х, жовта о о.

Вишивка. На тлі завіски бачимо покиданий взір. Залежно від грубости матеріалу можна взяти взір більший або менший. Уложити його у певних відступах, точно вирахувавши відстань. Долішній край завіски вимагає підкреслення широким межовим узором.

Вишивати найловою волічкою, що гарно кладеться і добре переться.

Замовляйте
АЛЬБОМ УЗОРІВ
Українські
Народні Вишивки

Серія 3

Взори з Галичини, Буковини
й Київщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СУА

За сучасний припис

Українські господині винахідливі у своїй роботі. Бажаючи заощадити часу, вони стосують певні улегшення при виконанні українських страв. Збираємо приписи з такими подробицями. Це допоможе нам у збереженні тих страв. Прохаємо Вас надіслати, якщо маєте такий!

Тут подаємо один із приписів із ділянки печива. Радо помістимо подібний припис із закусок, юшок, м'ясива, городини, солодких страв.

Смачники

- 1 ф масла
- 1 горнятко цукру
- 2 жовтки
- 1 унція дріжджі
- 4 горнятка борошна (муки)
- 1 білок
- трохи січених оріхів

Втерти масло з цукром і жовтками, аж буде пухке. Додати покришені

дріжджі і добре розмішати. Додати пересіяну муку і замісити. Сформувати з тіста кулю. Накрити її і покласти на 20 хвилин до холодильника.

Вибрати і формувати малі булочки. Помастити кожну легко вбитим білком і посипати січеними оріхами. Покласти булочки на легко змащений лист (бляху) і пекти у вигрітій печі на 375 ст. приблизно 20 хвилин.

Вислід: около 5 тузинів булочок.
Соня

Порадник народнього строю

Стрій із Закарпаття

З нагоди Свята Державности, коли треба було дівчатам виступити у строях різних українських земель, винула у нас справа строю із Закарпаття. Думки були поділені, бо справжнього закарпатського строю ніхто з нас не бачив. Чи можете подати його опис або принайменше його характеристику? Та й де можна б знайти світліни чи матеріяли про нього?

Виховниця

Стрій Закарпаття дійсно мало в нас відомий, хоч добре досліджений. Існує про нього докладна праця С. Маковського, перевидана на еміграції п. н. Folk Art of Carpatho-Ukraine.

Торонто, 1957. А в новішому часі розглянула його М. Н. Шмелева у своїй праці „Типи жіночого народнього вбрання Закарпатської Области“. Добрі світліни вбрання знаходяться у виданні УАН „Українське Народне Мистецтво“, том „Вбрання“, Київ. Це є найлегше доступні джерела.

Щодо характеристики закарпатського строю, то найперш треба вказати на розподіл його. Стрій гірської смуги Закарпаття відповідають типові вбрання племен, що заселяють ті гори. Отже в частині, що межує з Гуцульщиною — носять гуцульське вбрання, а в тій, що сусідує з Бойківщиною — бойківське, а даліше лем-

ківське, з деякими місцевими відмінностями. Зовсім інше вбрання на низині, чи, як кажуть, носять „долішняни“ Це є мешканці Мармарошу, долини Боржави й Ляториці. Оце вбрання вважають загально закарпатським і в ньому тепер виступають закарпатські музичні ансамблі чи хори.

Опис цього вбрання спробуємо подати в найближчому часі. Ред.

ПЛЯМИ З КАВИ

Кожна пляма з кави зникне, коли випрати тканину в розчині оцту (пів на пів). Не викручувати її, а тільки повісити на сонці.

На ринку є чистильні засоби для кавників. Їх можна також використати проти плям від кави. Рукуватися приписом на опакуванні.

ОБРЯДОВИЙ КОНКУРС СУА

Для кращого включення обрядів у наше життя, Союз Українок Америки проголошує

КОНКУРС НА ОБРЯДОВУ СЦЕНКУ.

Предметом Конкурсу є театральна картина, що вірно передасть Андріївський чи Свят-Миколаївський Вечір, Вертеп, Свят-Вечір, Великодні звичаї, Свято св. Юрія, Івана Купала, Обжинки.

Учасниками Конкурсу можуть бути жінки або чоловіки, що знають вимоги сцени і цінують нашу обрядовість.

Нагороди Конкурсу — перша 100 дол., друга 75 дол., третя 50 дол. Нагороджені й відзначені твори призначені для виключного використання Відділів Союзу Українок Америки.

Реченець Конкурсу — 31. грудня 1968 р

Твори слід надсилати на адресу Централі СУА, з допискою „Конкурс на Обрядову Сценку“.

ЕКЗЕКУТИВА СУА

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1968

МАСКИ ПІД ВЕСНУ

Під весну наше обличчя вимагає більше уваги, як звичайно. Наш організм, втомлений довгою зимою — легше піддається втомі. А весняне сонце скоро покладе на нього свій відпечаток.

Тому пам'ятайте накладати частіше маску з овочевого соку. Це не вимагає великого заходу, а в холодильнику всі складники знайдуться.

Найперш треба пам'ятати, що перед усякою маскою слід старанно обмити обличчя водою кімнатної температури з милом.

Ось припис на маску з городинного соку. Взяти одну-дві морквини й вилуштити з них сік. Додати ложечку вершків (сметанки) і намазати цією сумішшю обличчя. Полежати пів години, а потім змити це все водою кімнатної температури. Цю рідину можна приготувати йнакше: морквяний сік, один жовток і кілька крапель олії.

Такий же корисний для шкіри й цитриновий сік. Додати його до вбитого білка (пів цитрини на один білок). Суміш накладати рівномірно на обличчя, а коли створиться плівка — повторити процедуру. За 15 хвилин маску змити водою кімнатної температури. Ця маска корисна для товстої шкіри.

Косметичка

Гігієнічні й сучасні приписи НАТАЛІ КОСТЕЦЬКОЇ Овочі й городина

можна замовляти в Централі СУА

Ціна 60 ц.

- Ukrainian Woman -

Declaration of Human Rights

It originated in the United Nations Charter which stressed "the dignity and worth of the human person." The Commission of Human Rights, established in 1946 with Eleanor Roosevelt as its first chairman, studied and evaluated the Declaration, and after almost three years of drafting and debate, the Declaration was finally adopted on Dec. 10, 1948, by the UN Gen. Assembly.

Its contents remind us of our Declaration of Independence. Here are noted the basic freedoms guaranteed to Americans by our Constitution. But the Declaration of Human Rights is not law. It is, by design, "a common standard of achievement for all peoples and nations . . ." its 30 articles fall roughly into four categories:

Personal rights including freedom of conscience and the right "to manifest religion or belief in teaching, practice, worship and observance"; liberty and security of persons; privacy of home and family life; the right to travel and leave a country.

Economic rights — the right to a job with fair working conditions and pay, to own property, to have rest and leisure and a fair standard of living.

Political and social rights & freedom to assemble peacefully and join any legitimate organization, the right to take part in government and vote, to receive equal protection under law, to enjoy a full cultural life.

Other rights include — the right to education, the freedom of opinion and expression and the right to equal opportunity in all areas of life, "without distinction of any kind, such as

race, color, sex, language, religion, national or social origin."

During the 20 years of its existence this Declaration inspired many important U.N. decisions. Brick by brick its Commissions and the Specialized Agencies constructed a worldwide code of human-rights law. These achievements will certainly be underlined at the anniversary observance, as will the deficiencies which are numerous.

The non-governmental organizations are planning a wide campaign on behalf of the anniversary. The National Council of Women of the U. S. is urging its member organizations to observe the Human Rights year and to take appropriate action to get its principles through in their communities. The International Women's Alliance indicated in an article in its January issue that the human rights of the developing nations cannot be secured until their basic human needs are fulfilled.

Let's study the Declaration of Human Rights from our point of view. Those of us who went into exile are deprived of the right to live in our homeland. Many of us are separated from our families and our efforts to bring them to this country are frequently frustrated. Many of us were deprived of our property and are too old and sick to make a living.

These are the inefficiencies of the near past. But millions of Ukrainians now suffer from discrimination in their own country. Their right to education is distorted, their freedom of opinion and expression is denied and their religious and cultural life is limited. Their standard of liv-

ing is so low that women are forced to work in inappropriate jobs which are often damaging to their health. Ukrainian mothers have little influence over their children, and Ukrainian youth is forced to look for jobs far beyond the boundaries of their homeland.

This is a true challenge for us, the Ukrainian National Women's League. In this International Year of Human Rights we should raise these questions through different channels and make them known to everybody.

WHAT IS HAPPENING AT UNWLA?

Many Chapters sent their Christmas greetings to Ukrainian servicemen fighting in Vietnam. Now they are preparing packages and greeting cards for Easter. Our boys are grateful for this attention and our members find it a truly rewarding task.

*

The UNWLA Regional Council in Chicago in co-operation with other local organizations has opened a Welfare Bureau. It is located in the UNWLA Headquarters at 936 N. Western Ave. and is open every Saturday. Mrs. Katherine Hulchiy is in charge of the Bureau which handles Social Security matters, hospital bills and welfare cases.

*

UNWLA Chapter 49 in Buffalo, N. Y., presented on Oct. 15, 1967 a Children's Talent Show. Boys and girls talented in music, dance and speech performed. A children's choir completed this show, attended by parents and other children.

XV. UWLA Convention — July 5-7, 1968 in Chicago, Ill.

Abstract Painter

There are many talented women in our Branches who have achieved recognition in their local communities but remain unknown to the majority of our membership.

Such a woman is Kay Bilovus-Lucyshyn of Bronx, N. Y.C. A talented painter, she has practiced her craft since childhood. The game soon became a serious hobby, and, finally, serious art.

Her paintings are abstract. "Each artist should portray the life, space, tempo. These cannot be adequately represented by realistic painting. Abstracts and half-abstracts are better qualified to express the thoughts and feelings of the modern artist, and each individual viewer can interpret the paintings to his liking."

In addition to her paintings, Kay also does collages. For these she keeps a special collection of various materials in unusual shapes and sizes from which she creates exciting compositions. She also makes assemblages by "a new technique which utilizes metallic cutouts."

The Ukrainian public has already had an opportunity to view

Kay's paintings at the Women's Art Exhibition which is held annually in New York City in October. She also exhibits independently in various art galleries, most notably at Gallery No. 2 at the Hudson Museum in Yonkers. Some of her exhibits are presented jointly with American artists.

Kay Bilovus-Lucyshyn is a member of UNWLA Branch 72 in New York City. We are proud to have her in our membership.

O. S. Prociuk

ANNUAL ELECTION OF UNWLA BRANCH 72

At our 6th Annual Election of the Ukrainian National Women's League, Branch 72, N. Y. the following officers were elected:

Rosalie C. Polche, president; Anna Kosciw, vice president; Nettie Sawicki, recording sec'y; Anna Carolyn Roberts, corresponding sec'y; Ann Redosh, treasurer; Mary Melets, asst. treasurer.

In order to insure the perpetuation of our organization, to help keep a young, enthusiastic and

vital outlook, we are expanding our branch to include a "Junior League." We welcome as members young ladies of Ukrainian background at least 16 years old. We extend the same invitation to the more "mature" women. Come down, meet the membership and get acquainted on the third Wednesday of the month at 7 p.m. at the Ukrainian Institute, 2 E. 79th St., N.Y.C.

We invite everyone to join us for the first big event of the new year, our Annual Musical, with Helen Prociuk, Chairman. Its benefits are two-fold. It not only gives exposure and encouragement to our young talents but partial proceeds will be donated to a charity which shall be designated shortly. The date to remember is Sunday, March 24 at 3 p.m. at the Ukrainian Institute, N. Y.

Katherine Lucyshyn

CONVENTION COMMITTEE NEWS

In January 1968 UNWLA Chapters received ad forms for the Convention Book. They are strongly urged to send in their greetings and sell the ads. The book's appearance will depend to a large extent on the number of ads that are collected.

*

At the Convention's Exhibit books by women authors and objects of Ukrainian folk art will be displayed. For the first time an exhibit of scrapbooks and picture albums of Regional Councils and Chapters will also be presented. Chapters are urged to bring along their scrapbooks in order that they may be included in the exhibit.

*

The XV-UNWLA Convention is not far away. It will be held on July 5-7 1968 in Chicago at the Conrad Hilton Hotel. Consider the possibility of sending your delegates to the Convention. Special forms were sent out in January, 1968, which are to be used for reports of your Chapter's activities.

Luba Shandra, Chairman

Kaye Bilovus Lucyshyn: Composition, oil

UNWLA VICE-PRESIDENT VISITS FOLK ART MUSEUM AND BRANCH 72

In the Fall of 1967, Branch 72 was honored with a visit from UNWLA Vice-President Anastasia Volker of Detroit, Mich., and New York Regional Council President Oksana Rak, at its headquarters at the Ukrainian Institute of America in New York City.

The guests were welcomed and presented with a corsage by Rosalie Polche, President of Branch 72, and together with Yvanna Petrowsky of the Institute, toured the UNWLA Folk Art Museum. Mrs. Volker, at seeing the historic and priceless objects, reminisced and recalled some of the stories her mother related about life in her native Ukraine. She experienced a great thrill at actually holding an authentic 'Seto' that she heard so much about. She also viewed at close range, and snapped away with her camera, the rich rugs and carpets, colorfully embroidered costumes, tablecloths, sheepskins, decorative ceramics, incrustated woodcarvings, Easter eggs, and an elaborate Ukrainian folk wedding cake. The UNWLA Folk Art Museum offers a rich cultural treasury of Ukrainian folk art for a deeper knowledge and understanding of the arts and their development through historical eras to the present time.

As Provisional Chairman in charge of English-speaking branches, Mrs. Volker met with the membership of Branch 72 in the evening and stressed the importance of being a UNWLA member as well as fundamental aims of the League. She recommended that all programs and goals be geared to meet the interests of the members and requested all to assume a greater role in leadership.

Mrs. Rak in her address commented on the Ukrainian and American bi-lingual aspect of Soyuz Ukrainok and encouraged those present to perpetuate our rich Ukrainian heritage.

The constructive criticism and thoughts aired by the members

From the visit of Mrs. A. Volker to English speaking Branches: Mrs. Anastasia Volker, UNWLA Vice-President with Mrs. Rosalie C. Polche, 72 Branch President, in the UNWLA Folk Art Museum in New York City.

within the frame of this visit resulted in a better understanding and established a closer relationship with the League and Regional Council.

The members of Branch 72 have shown strong evidence that being of service to the League can be fun, enriching and satisfying. It gives you opportunities for leadership as well as establishing lifelong friendships. It teaches cooperation, encourages unselfish donation of your time and talent, and widens horizons. It also helps you to learn from others in close association, to recognize differences between people and respect the importance of individualities.

Is there time in your life for the UNWLA?

Rosalie C. Polche

OUR LIFE

Edited by Editorial Board
Published by the Ukrainian
National Women's League
of America, Inc.
4936 N. 13th St.
Philadelphia 41, Pa.

Zinkewych, Osyp, ed. **Svitlychny and Dzyuba: Ukrainian Writers Under Fire.** Baltimore, Smoloskyp, 1966. Pp. 52.

The trial of two Russian writers Sinyavsky and Daniel has received tremendous publicity in the West and has aroused world-wide public opinion. The fate of two young Ukrainian intellectuals, Ivan Svitlychny and Ivan Dzyuba, who have been similarly persecuted by the Soviet regime is still little known in the free world, despite numerous protests by Ukrainian writers in exile and other Ukrainian groups. The little booklet edited by Zinkewych provides excerpts from Dzyuba's and Svitlychny's writings, a good bibliography of their works as well as some editorial comment. It is a much needed publication. Awkward English translation and the abundance of typographical errors, however, detract very markedly from its usefulness.

О. Литвин

Казочка про двері

Наш Петрик був завжди радий, коли його тато нарешті приходив увечорі з праці додому. Бо він сподівався, що тато оповість йому нову казочку. Але Петрик знав, що тата не можна турбувати відразу ж, як він прийде додому. Треба зачекати поки тато передягнеться, умиється і повечеряє.

Пізніше, коли тато, подякувавши за смачну вечерю, сідав у велике крісло, Петрик швиденько підбігав і вмощувався в нього на коліна. Це був час, коли тато йому оповідав. Хлопчик просив: — Тату, розкажи мені, будь ласка, казочку! — А яку казочку ти хотів би сьогодні? — запитав тато. Петрик оглянувся по кімнаті і сказав:

— Розкажи мені, тату, казочку про двері! — Про двері? — здивувався батько. — Так, про двері! — відповів Петрик. Батько задумався і почав нишпорити по всіх закутках своїх знань за казочкою про двері. — Це не буде казочка, а оповідання! — сказав тато. — Добре, — погодився Петрик, — нехай буде оповідання! Тоді тато почав: — Двері бувають дерев'яні, металеві, пластикові, з хворосту, з бамбуку, з очерету, з полотна, тощо. Дерев'яні двері бувають звичайно в будинках, бо вони легкі і не тільки дорослі, а й малі діти можуть їх відчинити.

Металеві двері мають: літаки, авта, банки, старовинні палати, деякі церкви, монастирі, тюрми, залізничні склепи, гаражі. Також металеві двері мають каси, що в них тримають гроші, золото і дорогі каміння. Ці двері звичайно бувають дуже грубі, важкі і міцні. Це тому, щоб злодії не могли їх відкрити.

Двері з металевої сітки бувають у клітках, що в них живуть звірі і птахи в зоологічному саду, на фабриках, у парках і стадіонах.

Двері, плетені з хворосту, оче-

рету, чи бамбуку бувають у високих тинах, що відгороджують садиби господарів в деяких краях. Двері з полотна чи килима бувають у шатрах, чи юртах кочовиків, у циганських шатрах, у пластикових шатрах.

— Тату, запитав Петрик, — а як двері родяться?

— Двері не родяться. Їх роблять люди на фабриках, в столярних майстернях. Дехто їх робить вдома сам, якщо зуміє

— А двері розмовляють? — запитав Петрик.

— Ні! Я не чув щоб двері розмовляли! — відповів тато.

— А я завжди чую, як двері розмовляють! Хочеш тату, я закінчу цю казочку про двері сам.

— Добре, — усміхнувся батько, — було б дуже гарно, коли б ти закінчив цю казочку про двері.

— Ось слухай татку! Зелени

Я ВМІЮ ПІДПИСАТИСЬ

Нудно мені в хаті,

Час іде поволі,

Нема з ким погратись,

Всі пішли до школи.

Ліг мені багато —

Чотири й половина,

Я дуже розумний,

Не мала дитина!

Раз вечером каже

Юрко, старший брат мій:

— Твоє ім'я княже

Вчися написати.

Глянь! І — є тоненьке,

г о р — не штука.

Братчику маленький,

Олівець у руку!

Скачу я з утіхи,

Вмію вже писати!

І біжу мов вихор,

Бо треба вправляти.

Тепер не нудьгую.

Дивуються люди —

Рисую, майструю,

Підпис мій усюди.

Маруся Федорович

двері в мою кімнату завжди розмовляють. Коли ти або мама хочуть відкрити мої двері, то вони швиденько кажуть до мене: „Ррип-ррип!“ Петрику! Заховуйся чемно! Мама йде! Ррип-ррип!“ Жовті двері знадвору до хати не риплять, а дзвонять гарненько: „Дзінь-бом! Дзінь-бом! Чи є хто вдома?“ Сині двері до гаражу кожного разу, як ти їх відкриваєш, кажуть: „Ківвік-ківвік! Куди ідеш? Ківвік!“ А коли ти приїжджаєш, то вони кажуть знову: „Ківвік-ківвік! Вже приїхали додому? Ківвік!“

— А двері в кухню розмовляють тоненько-тоненько, бо вони завжди голодні. Вони кажуть: „Дайте хліба з ковбасою! Дайте молока, дайте меду, ми, двері, такі голодні!“

— Тепер я тобі вірю, Петрику, що двері розмовляють! Лиш мене немає вдома цілий день і я не маю часу прислухатися, що кажуть двері. Це дуже гарно, що ти оповів мені про те. Дякую тобі! — сказав тато.

— Тату, — попросив Петрик, — зроби мені троє дверей в моїй кімнаті!

— А навіщо тобі аж троє дверей? — поцікавився тато.

— Одні двері для мене, другі маленькі білі для нашого котика Мурчика, що завжди мусять бути відкриті. А треті, червоні двері для нашої бабуні!

— А чому червоні для бабуні? — запитав батько.

— Щоб бабуня не заблудилася. Бо завжди коли вона приходить в гості, то не знає, де чії двері.

— Це все дуже добре! — сказав тато, — я подумаю над цим і як буду мати зайві гроші, то найму майстрів, щоб зробили ще двоє дверей до твоєї кімнати. Або краще ми зачекаємо, поки ти виростеш і зробиш ті двері сам! А тепер, Петрику, йди спати, бо двері теж хочуть спати, але вони не можуть поки ти не ляжеш!

Петрик поцілував тата, зліз з

Шкільні товариші

— Вставай Асю, час тобі збиратися до школи! кликнула мама доню, ученицю першої кляси. Але Ася протягається, позіхає в ліжку і не думає вставати. Здивована такою поведінкою мама підходить до ліжка, кладе руку на голову Асі і питається: — Що з тобою сьогодні? Чи може хвора?

— Ні, мамо, я не хвора — протягається дівчинка. Нарешті ліниво вилазить із ліжка і починає вмиватися. Мама нетерпеливиться і пригадує, що вже пізній час. Інакше спізниться до школи. Ася наче б то приспішує свої заходи, але каже: — Мамо! А я сьогодні не піду до школи.

— А то чому? немає ж ніякого свята! Це будний день!

— Я не можу, не буду більше до школи ходити. У школі дуже зле! Пані вчителька вже мене не любить і все на мене сварить. Прошу, прошу, мамо! Я буду вдома вчитись, — говорить Ася вже з плачем.

Мама збентежена. — Що тобі прийшло до голови? Я не вірю, щоб хтось міг не любити моєї доні, моєї зірочки! Ти напевно розгнівала пані вчительку? Признайся!

— Та ні, мамо! Я нічого не робила! Але вона весь час у мій бік дивиться. Каже що я неслухняна, безнастанно сміюся, говорю і перешкоджаю другим дітям уважати. І ще казала, що напише до татка листа про те все. І Ася розплакалася надобре.

— Цить, Асю, моя донечко! А чи ти мусиш розмовляти в часі науки?

— Мушу, мамо, бо той Андрійко, що біля мене сидить, все такі смішні речі оповідає.

— Які ж то смішні речі? Ану, розкажи!

— Ось вчора він розказав, що в них у комині гніздяться горобчики і що вони такі забруджені від

колін і тихенько пішов до своєї кімнати. — Тихо, — пошепки сказав тато до мами, коли вона увійшла до вітальні з кавою. — Тихо! Всі двері вже сплять і Петрик слисть також!

сажі, як малі чортенята. А в них є великий кіт Мірко і той кіт поліз у комин за горобцями, поховзнувся і бабах, провалився до ватрану у вітальні, цілий у сажі, тільки очі світяться. О, який він був смішний! То ж я мусіла засміятись...

— Гм, цікаві речі. А що ще?

— А другим разом розказав, що в них є собачка Цуцик і що він поліз до саду, де є вулик із бджолами. Він ще дурненький, не знав, що бджоли кусають і почав за ними вганяти. А бджола забрехала й ужалила його в носик. Цуцик як не запищить, як не почне крутитись довкола себе, а носик спух, як картопля. Ой, смішний же він був, смішний!

— А чи Андрійко не може розказувати цього на перерві?

— Ні, мамо. На перерві ми їмо, а потім ще треба погратись.

Мама більше не питалась, а пішла до кухні ладити снідання. Ася водила за мамою неспокоїно очима. По сніданні мама одягнулась як до виходу і сказала:

— Ну, Асю, бери плащик, підемо разом до школи. Там я попрошу паню вчительку, щоб вибачила моїй доні і наново її полюбила. Дівчинка з надією глянула на маму і запитала:

— А лист? Лист до татка?

— Не бійся, ніякого листа не буде. І пішли.

У школі Ася пішла до кляси, а мама поговорила з учителькою на коридорі.

Того вечора були в них гості і мама не мала нагоди поговорити з донею. На другий ранок мама пішла раненько до праці, а Асю вирядила тета до школи. Аж коли Ася зарум'янила прибігла додому, застала маму в кухні. Ще задихана стала відповідати на мамині запити.

— Ну, як там у школі?

— Добре, дуже добре.

— А як Андрійко?

— О, Андрійко? Вже не сидить біля мене, а біля того грубого Юрка. Коли я рано прийшла до кляси, то вони якраз боксувались. Він навіть не подивився в мій бік.

— А хто ж біля тебе сидить?

— Надя. Така смуглява й ти-

СІРА БІЛКА

Ось гарненька білка сіра
відпочить на гілці сіла.

В неї лапки пазуристі
і великі очі бистрі.

Має білка кожен ранок
два горішки на сніданок.

Г. Чернобицька

хенька, все добре відповідає. Коли я хочу їй щось сказати, то кладе палець на уста. А коли оглядаюсь, щоб побачити що Андрійко робить, то вона мене сміє за рукав. А яку вона має вишивану торбинку! Позволила мені до неї подивитися і чого там нема! І наперсток, і кусник канви, і мале дзеркальце! Мамо, я також хочу мати таку торбинку з причандалами...

На хвилиночку Ася замовкла і пригорнулася до мами.

— Але, мамо, шепнула, — мені трохи шкода за Андрійком...

НЕ ВПІЙМАВ ЗАЙЧЕНЯТИ

Я учора в сад пішов,
зайченятко там знайшов,
під кушем воно було.
Те сіреньке, довговухе,
може, маму не послухало,
від зайчихи утекло?

Втікача цього вухатого
заберу до себе в хату я!

Та не встиг я кліпнуть оком,
як воно: підскоком-скоком!
Так побігло — не дігнати.
То й не взяв його до хати.

Л. Гадай

Вісті з Централі

У січні розіслали ми Відділам звітні листки і формуляри оголошень Конвенційної Книжки. Одне і друге потрібне нам для XV Конвенції США. Зокрема звертаємо Вам увагу на збирання привітів і оголошень. Від їх кількості залежить видання Конвенційної Книжки! Вже надіслав привітання — 37 Відділ США з Дітройту, але сподіємось від нього ще оголошень. Закликаємо й інші Відділи до того!

**

Обов'язкові в плати за 1968 р. в платили — 37 Відділу США у Дітройті і 69 Відділ США у Лорейні. Це гарний приклад впорядкованої господарки. Тим більше вказаний, що до кінця червня н. р. себто до XV. Конвенції США повинні всі інші Відділи зложити свої оплати до Централі.

**

У січні виховна референтура США розіслала звернення до виховних референток Відділів із проханням — пожвавити виховну роботу. Залучено інструкцію про заснування Світлички та постанову Гол. Управи США і Шкільної Ради про уповажнення дошкільним вихованням дітвори. Прохаємо обговорити це з виховними референтками Відділу.

**

Окружна Рада США у Дітройті повідомила нас, що 29. січня 1968 відбулись там основні збори молодечого 96 Відділу США. Були прийнятні пп. Анастасія Вокер, містоголова і Лідія Колодчин, орг. референтка Гол. Управи. Голові нового Відділу п-ні Калині Миколенко та всьому членству бажаємо успіху в праці!

**

У січні розіслали ми Відділам Річні Листки для заповдання адрес та основних даних про Відділ. Прохаємо їх негайно вповнити й надіслати. Наявність адрес улегшує контакт із Відділом та його Управою.

Екзекутива США

Вітаємо!

Підраховуючи число наших членок, радіємо приростом у 1967 р. Округа Нью Йорку придбала ряд нових членок у своїх Відділах. Ще не всі Відділи прислали свої списки. Тут вітаємо щиро тих, що їх прізвища вже нас осягнули:

1 ВІДДІЛ США, НЮ ЙОРК:

Євгенія Вацик
Ольга Весоловська
Меланія Коханська
Розалія Кріль
Дарія Мудра

21 ВІДДІЛ США, БРУКЛІН:

Оксана Богданович

72 ВІДДІЛ США, НЮ ЙОРК:

Анна Копец

Нетті Єнзен
Віра Войтович
Ненсі Шанайда

82 ВІДДІЛ США, БРОНКС:

Стефанія Гніздовська
Осипа Черник

83 ВІДДІЛ США, НЮ ЙОРК:

Ярослава Лучечко
Марія Мороз
Оксана Скульська

ЕКЗЕКУТИВА США

Замість квітів

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Ольги Фацієвич, незабутньої членки нашого Відділу, складаємо 50 дол. на виховання сиріт в Інституті св. Ольги в Бразилії

20 Відділ США ім. Ольги Теліги у Філядельфії

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Ракочої, членки нашого Відділу зложили 41 дол., з того 15 дол. на Фонд П'ятсот, 15 дол. на Фонд Мати й Дитина, а 11 дол. на пресовий фонд Нашого Життя.

34 Відділ США, Когевс, Н. Й.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Анастасії Томаер, матері нашої членки п-ні Фалини Вейтович, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

68 Відділ США у Сиракузах

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. Гелени Мецгер, матері нашої членки п-ні Галини Болцунь, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

68 Відділ США у Сиракузах

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Яримович складаємо 10 дол. на Музейний Фонд

84 Відділ США ім. Олени Степанів Шикаго

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої бл. п. Ольги Фацієвич складаємо 10 дол. на виховання сиріт у Бразилії Стефанія і Ярослав Бернадина Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу дорогої тети бл. п. Ольги Фацієвич складають 10 дол. на діти-сироти

о. Степан і Нюта Кіржецькі
Вашінгтон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Лідії Прокопович складаємо 15 дол. на пресовий фонд Н. Ж. і родині Покійної висловлюємо щире співчуття.

о. Павло Дорміць з родиною
Розалія Дорміць-Пахолек
з чоловіком
Вінтер Парк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. дорогої Лідії Прокопович складаємо 10 дол. на Український Католицький Університет у Римі

о. Степан і Анна Кіржецькі
Вашінгтон

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могили своїх найдорожчих і невіджалуваних — мами Емілії з Коссаків Кічоровської та брата д-ра Романа Кічоровського, складаю в цьому річницю їх смерті 10 дол. на Фонд П'ятсот.

Марія Татарська, Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашого незабутнього пароха бл. п. о. Миколи Збира, складаю 10 дол. на церкву св. Софії при Українському Католицькому Університеті в Римі

Юстина Огоновська, Філядельфія

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1968

До пресових референток СУА

В попередньому числі ми вказали на конечну потребу — подавати звітлення з діяльності Відділів у зв'язкій формі. Тут пригадуємо це знов, із нагоди звітів із річних зборів, що тепер будуть надходити. Об'єм нашого журналу не збільшується, а звітів прибуває. Отже мусимо взаємно собі поступатись!

Січневе число було спізнене через неспромогу друкарні зладити його на час. Стараємось тепер це спізнення наздігнати. Та українських друкарень е мало і шораз трудніше поспіти на час. Прохаємо терпеливості!

РЕДАКЦІЙНА КОЛЕГІЯ НАШОГО ЖИТТЯ

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Роковини Державности

Однією з перших Окружна Рада СУА у Філядельфії вшанувала роковини 50-ліття нашої Державности та 25-ліття УПА дня 29. жовтня 1967 р. Добре підготована академія зібрала членство в церковній залі Френкфорду. Радісно вражало те, що прибуло стільки учасниць із позамісцевих Відділів.

Свято відкрила п-ні Лідія Дяченко, голова Окр. Ради СУА. Вона вказала коротко на ролю жіноцтва в будівництві української державности. В роковини тієї події ми зійшлись, щоб

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на далеку могилу дорогої Мами бл. п. Анни з Білецьких Микитки, складаю 10 дол. на Фонд Бабусі.

Наталія Іванків, Лос Анджелес

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на могилу бл. п. о. Миколи Притуляка складаємо 10 дол. на фонд „Мати й Дитина“

Христиня і Степан Богославці
Літл Фолс, Н. Дж.

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Остапа Фірчука складаємо 5 долларів на Музейний Фонд СУА

Теодозія і Зенон Савицькі
Ютіка

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу нашої приятельки бл. п. Марії Трояк складаємо 5 дол. на Муз. Фонд СУА.

Марія і Борис Ржепецькі,
Нью Йорк

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Ярослава Маланчука складають 10 дол. на Фонд Бабусі

Инж. І. і Н. Даниленки
Філядельфія

ЗАМІСТЬ КВІТІВ на свіжу могилу бл. п. Марії Мельник у Честері складаю 5 дол. для вбогих дітей у Бразилії

Марія Генік-Березовська
Торонто

віддати шану цим будівничим. Цю тему насвітлила у своїй доповіді д-р Євгена Єржківська, змальовуючи постаті жінок із тих пам'ятних часів. Доповідь відчитала п-ні Олена Сердюк, б. голова 44 Відділу СУА.

Слідував монтаж „У 50-ті роковини“, що його написала поетка Ляриса Мурович на запрошення Централі СУА. В ньому взяли участь учениці школи українознавства Т-ва „Рідна Школа“ — Оксана Процик, Люба Балас, Ніля Ковалчук, Оленка Куземська, Наталка Ковалишин і Дора Варвара. Вони були представницями різних земель України — Придніпрянщини, Галичини, Буковини й Закарпаття. Дівчата були зодягнені у народні строї тих земель із плодом своєї країни в руках — колосками пшениці, кетягом калини, сосною гілкою і гроном винограду.

Черговою точкою був виступ дитячого хору Укр. Муз. Інституту під проводом проф. Юрія Оранського, при супроводі п-ні Галі Поритко. Вони відспівали Фоменка „Божа Мати“, „Хай цвітуть сади“, Стеценка „Ходить гарбуз... і Ревуцького „Ой, єсть в лісі калина“. Чисті дитячі голоси були милим відгуком на розповідь головної теми та патос монтажу.

Слідував монтаж „Із дій УПА“, що поетичним словом насвітлив героїчний похід наших військ проти подвійного окупанта наших земель. Словами наших передових поетів описали цей похід пп. Ніна Самокіш, Анастасія Бойцун і Мирослава Глушок, членки 11 Відділу СУА з Трентону.

На кінці виступив ансамбль „Червоні маки“ під керівництвом б. артистки Харківського Оперного Театру Антоніни Лисенко. Одинадцять молодих жінок відспівали „Хав стрілець на війноньку“, „Сховалось сонце за горою“, „Надії“ С. Черкасенка і „Чорнобривці“ (муз. А. Веремієнка). Спів при супроводі п-ні Лілі Мельникової залишив дуже миле враження.

Програму закрила п-ні Лідія Дячен-

НАШІ ПОБАЖАННЯ

Щиро вітаємо новонароджену дочечку Вірусю нашої членки пані Олі та відомого власника книгарні й крамниці „Дністер“ Василя Ільчишинів. Бажаємо всім щастя, здоров'я і складаємо 5 дол. на Фонд Бабусі.

... 33 Відділ СУА ім. Лесі Українки
Клівленд, Огайо

В ПАМ'ЯТЬ ПИСЬМЕННИЦІ

З нагоди Вечора Наталени Королевої, в якому ми розглянули її життєпис і твір „Що є істина?“, складаємо 5 дол. на пресовий фонд Н. Ж.

Гурток Книголюбів
Гемилтон, Канада

ко, голова. Одначе вона приберегла ще одну несподіванку для присутніх. Це була участь у святі Марусі Бек, радної м. Дітройту, що прибула у відвідини до Філядельфії. Заля привітала її рясними оплесками й на прохання всіх п-ні Маруся промовила. Це був чудовий відрух взаємности, що його відчули вдячно всі. Надхненним словом вона пригадала наше зобов'язання у це 50-ліття. Плекати його ідею, боротись за неї і передати цей ідеал молодому поколінню — ось завдання організованого жіноцтва і висновок із сьогоднішнього свята.

На цьому закінчилась мистецька програма свята. Її підготував і провів 44 Відділ СУА ім. Невідомої Героїні. Слідував спільний обід членства округи, підготований у долішній залі. Влаштуванням його зайнявся 88 Відділ СУА ім. Олени Степанів. Нелегко було підготувати гостину для 250 осіб, але членки Відділу справились із тим. Коли вже присутні спожили смачні страви, тоді п-ні Дяченко заповіла останню точку програми. Це був виступ п-ні Ірини Пеленської, пресової референтки Гол. Управи.

„Готуймось до Жіночої Сесії Світового Конгресу“ було темою її промови. За два тижні мав відбутись цей З'їзд жіноцтва у Нью Йорку — напередодні СКВУ. Отже нашим завданням буде приготуватись як слід до цього здвигу та підтримати його нашою участю і пожертвою. Слова бесідниці живо розворушили залю. На пропозицію Управи Окр. Ради проведено збірку, що дала 152 дол. Це був — окрім величнього свята — безпосередній вклад округи у проведення Жіночої Сесії СКВУ. **Присутня**

НЮ ЙОРК, Н. Й.

Андріївський Вечір 1 Відділу СУА

Дня 9. грудня 1967 р. п-ні Марія Головей, голова нашого Відділу відкрила цю традиційну імпрезу. Доповідь про Андріївські звичаї відчитала п-ні Наталя Хоманчук, культ.-освітня референтка Окр. Ради. Жартівливу сценку пера Наталі Чапленко „Модерний Андрій“ підготувала п-ні Михайлина Баран, культ.-освітня референтка Відділу, а відограла її пластунки Оксана Баран і Валентина Вацяк.

Андріївську програму власного укладу вивела п-ні Ольга Сливка, місто-голова. На тлі української хати, зодягнена в бойківський стрій вона урухомила всякі гри Андріївської ночі. Були тут — калита, бублики, відливання й відчитування воску, перекидання черевиків, числення кілків, сіяння конопель, таємниці під горнятком та топлення голки. Молодь брала в тій програмі участь із немалим захопленням. Потім навипередки бігла до ворожки, якої ролю грала успішно п-ні Іванна Бенцаль.

Гостиною зайнялась п-ні Катруся Папуга, госп. референтка, зладивши з допомогою інших пань багатий та смачний буфет. Льотерію влаштували п-ні Марія Андрушків, виховна, і п-ні Стефанія Рудик, орг. референтки. Прикрасу залі провела п-ні Анна Сливка, імпрезова реф., з допомогою інших членок. Декорації малювали пп. Ярослава Сливка і Тереса Когут. Патефон та українські платівки поставила п-ні Марія Скафарик.

Вечір приніс гарний моральний і матеріальний успіх.

Марія Зубрицька

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Ювілей 10 Відділу СУА

Дня 5. листопада 1967 відкрила вечір голова п-ні Наталія Лопатинська, прохаючи о. пароха М. Збира провести молитву. Тоді привітала присутніх і передала провід Вечора двом членкам.

Перша з них — п-ні О. Гайдучок подала короткий начерк праці 10 Відділу СУА за 15 літ. У культ.-освітній діяльності це були імпрези освітнього й розвагового характеру, як доповіді, забави, зустрічі. Традиційною імпрезою Відділу став Андріївський Вечір. Виховна праця Відділу проявилась у формі Виховних Семинарів, дитячих

імпрез та співпраці з Молодою Провсвітою. Поважні осяги Відділу в діяльності суспільної опіки. Щороку на День Матері й Батька Відділ займається розпродажжю квітів під церквою, щоб призбирати грошей на висилку дітей незможних батьків на літню оселю, на висилку пакунків до Європи й допомогу бідним та хворим. Тостом на честь членок Відділу, а зокрема голови, яка завершує своє 12-літнє головування, закінчила „тостмайстер“ своє звітномлення.

Під час вечері слідували привіти від о. Пароха, представниць Централі, Окр. Ради та різних організацій. Промовила друга „тостмайстер“ п-ні Галя Утриско, яка накреслила силуетки членок Відділу в дотепний спосіб.

Для розваги гостей розпочалась програма, яку започаткувала п-ні Оксана Рудакевич оцим ювілейним віршом

Гей, гей!

Та це ж 15 з гаком літ!

**Злучившись в сильний моноліт,
Десятий Відділ наш не спав —
Він жив, радів чи сумував,
Залежало від долі.**

Але в тіснім жіночім колі

Як міг, як треба, працював.

Членки мінялися щорічно,

Чи так тимчасом, чи на вічно,

Члени Управи відходили,

Часи мінялись, літа плили —

Одне було лиш в них незмінне:

То та ідея невміруща,

Любови ближнього горіння

І скромна праця невсипуща,

За кращу долю всі моляння.

Все бути з поміччю готіві

Бабуням, сиротам чи вдовам —

Свій край любити до безтями

Ну, милі панство —

хто ще з нами?

За що членки щедро оплесками винагородили артистку, яка прикрашує своїми творами кожну імпрезу. Потім Ярослав Пінот-Рудакевич відчитав Різдвяний нарис Олени Цегельської (теж членки 10 Відділу СУА) „Історію медяникового серця“ і виголосив дотепний монолог про Союзянок, а Ліза Чепіль відспівала з чуттям дві пісні: „Осіньне листя“ і „Зелені поля“.

По закінченні програми, що її підготували й виконали наші артисти, пані голова подякувала гостям (около 150 осіб) за участь, а членкам за працю, що її вложили в його підготування.

Присутня

ЧЕСТЕР, ПА.

Річні Збори 13 Відділу СУА ім. Уляни Кравченко

Дата: 3. грудня 1967 р.

Збори відкрила п-ні Ярослава Кобрин, місто-голова у відсутності хворої голови п-ні Н. Мохнацької.

Президія: п-ні Лідія Бурачинська, місто-голова Гол. Управи, голова, п-ні Сольчаник, секретарка.

Протокол із попередніх річних зборів відчитала п-ні Леонтина Мінчак.

Звіти Управи зложили — п-ні Ярослава Кобрин, місто-голова, п-ні Софія Мельник, секретарка (звіт відчитано), п-ні Анна Мінчак, касієрка та п-ні Кохан, референтка сусп. опіки.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 32 членки. Відбуто 8 ширших сходин і 3 засідання Управи. Майже всі членки Відділу взяли участь у Зустрічі 3-ох місцевих Відділів.

б) Культ.-освітня й імпрезова: 3 нагоди роковин улаштовано святочні сходини й відчитано такі доповіді: „Тарас Шевченко“ та „Іван Франко“ — п-ні Наталя Мохнацька. На сходинах відчитано також доповідь п-ні Д. Савчик „Сила молитви“. Відділ пожертвував 100 дол. на Катедру Українознавства.

в) Виховна: Відділ опікується школою українознавства в Честері і взяв участь у бенкеті на дохід Укр. Католического Університету в Римі.

г) Сусп. опіка: Відділ опікується довгі літа бабусею в Європі. Вислав три пакунки на Україну. Референтки відвідували хворих.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Леонтина Мінчак поставила внесок на уділення абсолюторії, що збори одногосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Ярослава Кобрин, голова, п-ні М. Михайлів, місто-голова, п-ні Л. Мінчак, секретарка, п-ні А. Мінчак, касієрка. Референтками стали — п-ні Р. Лесик організаційною, п-на Д. Савчик культ.-освітньою, п-ні Т. Заброцька виховною, пп. І. Кузик і Кохан сусп. опіки, п-ні І. Сольчаник пресовою, пп. Павлюк і Баган господарськими.

Почесною головою Відділу вибрано п-ні Наталію Мохнацьку.

Контр. Комісія: п-ні Лідія Кий, голова, пп. Стельмах і Кобиричка — члени.

Слово місто-голови п-ні Л. Бурачинської торкалось новин у програмі СУА, що їх тепер впроваджує Цен-

траля. Для кращого пізнання організації плянується орг. зустрічі, віча, для інформації членок доповіді про раціональну відживу, для плекання нар. мистецтва покази й курси.

В дискусії, що слідувала, постановлено заснувати Гурток Книголюбів.

Збори закрито молитвою. При чаю й солодким присутні ще довго гугорили.

Ірина Сольчаник
секретарка зборів

МІННЕАПОЛІС, МІНН.

Листопадове Свято 16 Відділу СУА

Дня 24. листопада 1967 р. ширші сходи́ни Відділу були присвячені пам'яті Листопаду і вшануванню світлої пам'яті Митрополита А. Шептицького. Свято почали пісню „Боже великий“. Слідувала доповідь п-ні Мирослави Петришак на тему наших сходи́н і деклямація п-ні Мирослави Вовчак вірша Р. Завадовича „Листопаде“. П-ні Ольга Луцик відчитала нарис А. Кігічака „Під листопадову ніч“, що переніс слухачів у карпатські верхи. Пластунки пп. Христа Амброзьяк, Оля Галій, Володимира Тарашук і Люба Паньків відспівали пісню „Ой, упали сніги білі“ М. Гайворонського і „Писаний камінь“ (автор невідомий). П-ні Надя Дорошак віддеклямувала поему Ольги Луцик „Великому Митрополитові“. П-ні Лена Бенцаль-Карп'як відчитала доповідь про Митрополита, в якій подала багато цікавих моментів із його життя. На закінчення святочної програми п-ні Неля Дмитришин виголосила вірш Лесі Храпливої „Поклін вам, лицарі!“.

У другій частині вечора полагоджувано біжучі справи. Це була участь у Зборах Союзу Жіночих Організацій, що в день 3. листопада 1967 влаштував День Молитви за об'єднання світу. Далше у Фестивалі Національностей у днях 9.—12. листопада, де ми провели показ нар. мистецтва та зразки печива і страв. Обговорено репрезентацію в інших починах української громади. На кінці п-ні Соня Покотило передала нам свої враження зі Світового Конгресу Вільних Українців і вручила нам пам'ятку — жовтоблакитні прапорці з бенкету. Щира дяка за те!

Ольга Луцик

Приналежність до жіночої організації — це доказ громадської зрілості кожної жінки.

ДІТРОЙТ, МИШ.

Річні збори 23 Відділу СУА

Дата: 19. листопада 1967 р.

Збори відкрила голова п-ні Марія Ясінська.

Президія: п-ні Анастасія Королишин, голова, п-ні Ксеня Палер, секретарка.

Протокол із попередніх зборів відчитала п-ні Палер.

Звіти Управи зложили — п-ні Марія Ясінська, голова, п-ні П. Батрин, заступниця, п-ні К. Палер, секретарка, п-ні О. Дворянин, касієрка, п-ні М. Сівак, фін. секретарка.

Діяльність Відділу:

а) Культурно-освітня й імпрезова: Дня 7. січня відбувся Свят-Вечір, 12. лютого святочні сходи́ни пам'яті Ольги Басараб, у березні День Писанки й бінго. Відділ брав участь у всіх імпрезах Окр. Ради СУА.

б) Сусп. опіка: Референтки відвідували хворих.

в) Пресова: Про імпрези Відділу були дописи в нашій пресі.

г) Фінансова: Відділ мав 2,000.70 дол. приходу, а 1,217.89 дол. розходу.

Нова Управа: п-ні Марія Честух, голова, п-ні Анастасія Медвідь, заступниця, п-ні Катерина Хом'як, рек. секретарка, п-ні Ксеня Палер, заступниця, п-ні Єва Кахній, скарбничка, п-ні Марія Слупецька, заступниця, п-ні Розалія Байба, фін. секретарка, п-ні Марія Сівак, заступниця, п-ні Анастасія Королишин, пресова референтка, пп. К. Кішук і П. Табрин, доглядачки хворих, п-ні П. Боднар, госп. референтка. До писання карток: пп. С. Гудзінська, К. Квасницька й А. Дембіцька.

Контр. Комісія: пп. Т. Новак і А. Недвідь.

Ксеня Палер, кор. секр.

КОГОВС, Н. ЙІ.

Ялинка 34 Відділу СУА

Дня 7. січня 1968 р. в Укр.-Американському Клубі голова п-ні Ольга Павлів привітала всіх присутніх. О. парох Андрушків провів молитву й поділився просфорою. П-ні І. Дурбак прочитала коротку доповідь про ялинку, як символ вічного світла й радості, що їх приніс нам Новонароджений Ісус. Більше місяця присвятила доповідниця нашим Різдвяним звичаям, а о. декан Волошин вказав на вагу і значення традиції. Опісля учениці парохіяльної школи відограли Різдвяну картину, що її підготувала п-ні

З. Білас, культ.-освітня референтка. У другій частині був живий образ Христового Народження.

Вечір пройшов настроєво серед співу колядок. На кінці о. декан Волошин молитвою заклав його.

Іванна Дурбак
пресова референтка

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ, ПА.

Річні збори 43 Відділу СУА ім. Олени Пчілки

Дата: 16. січня 1968 р.

Збори відкрила голова п-ні Анна Богачевська.

Президія: п-ні Стефанія Пушкар, голова Централі, п-ні Лідія Дяченко, голова Окр. Ради і п-ні Марія Татарська, секретарка Зборів.

Звіти Управи зложили — п-ні Осипа Грабовенська, містогорова, п-ні Марія Євсєвська, касієрка і референтки — п-ні Наталія Перфецька організаційна, п-ні Марія Татарська імпрезова, п-ні Христина Дольницька виховна, пп. Капій і Сагата господарські.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ начислює 122 членки і відбуває щомісяця ширші сходи́ни. З нагоди 10-ліття влаштував ювілей і видав книжечку „Шляхом праці і жертвенности“, збірник про діяльність Відділу за 1957-67 рр.

б) Культ.-освітня й імпрезова: Відділ улаштував Базар, Свячене й бенкет з нагоди ювілею.

в) Виховна: Відділ провадить Дитячу Світличку тричі в тиждні, до якої ходить 29 дітей. Закуплено для неї матеріалів на 140 дол. Влаштовано дитячу забаву, Свято св. Миколая, прогульку автобусом. Обезпечено учителів і дітей від випадку. При Світличці є Батьківський Комітет.

г) Господарська: Референтки підготовляли буфет для імпрез і на кожні сходи́ни чай і солодке.

Контр. Комісія у складі пп. Суха, Гриців і Максимович ствердила, що діловодство знаходиться в порядку й поставила внесок на уділення абсольюторії, що збори одногolosно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Стефанія Кохановська, голова, пп. Анна Суха і Марія Татарська, заступниці, п-ні С. Григорчук, секретарка, п-ні Ольга Ковальчук, касієрка. Референтками стали — п-ні Стефанія Конрад організаційною, п-ні Ірина Райнер культурно-

освітньою, п-ні М. Татарська імпредзо-вою, пп. Христя Дольницька й Оксана Гораєцька виховними, пп. Іванна Федорів і Н. Михайлівська сусп. опіки, п-ні Ярослава Острук пресовою, п-ні Н. Маковська господарською.

Контр. Комісія: пп. Лукія Гриців, Анна Максимович і Слава Оранська.

Збори закрила нововибрана голова, дякуючи за довір'я. **Я. О.**

Річні Збори 48 Відділу СУА

Дата: 21. січня 1968 р.

Збори відкрила п-ні М. Баб'як, голова, молитвою.

Президія: п-ні Лідія Дяченко, голова, п-ні Олена Господаревська, секретарка.

Звіти Управи зложили п-ні Марія Баб'як, голова, п-ні Антоніна Мицак, секретарка, п-ні Анна Волчек, касієрка, та референтки — п-ні Олена Петрів організційна, п-ні Іванна Пенкальська містоголова і культ.-освітня, п-ні Леонтина Петрович виховна, п-ні Надія Максим'юк імпредзова, п-ні Анна Прядка господарська, п-ні Олена Господаревська пресова.

Діяльність Відділу:

а) Організційна: Відділ відбув 8 місячних зборів. У 1967 р. приєднано 7 нових членок. Відділ є членом УККА та тісно співпрацює з Окр. Радою СУА. Голова Відділу взяла участь у Жіночій Сесії СКВУ.

б) Культурно-освітня й імпредзова: В 1967 р. відбулися чотири імпреди, а саме: 26. лютого Бінго, 7. травня Товариська Зустріч, 15. жовтня Бінго і 12. листопада День Подяки.

в) Виховна: У двох імпредзах, а саме: під час Товариської Зустрічі і Дня Подяки вдалося зібрати досить велике число молоді різного віку (від початкових шкіл до середніх), що в народніх строях брали участь у згаданих імпредзах.

г) Сусп. опіка: Відділ вислав посылку укр. родині в Польщі. Відвідувано хворих і немічних членок (15). Вислано передплату на Н. Ж. бабусі.

г) Пресова: З двох імпредз вміщено дописи до Нашого Життя та чотири посмертні згадки за наших членок.

д) Господарська: На кожній імпредзі Відділу влаштовувано прийняття.

Контр. Комісія: Іменем її п-ні Катерина Марків, голова, перевірила книги і ствердила, що діловодство проваджено правильно. Поставила вносок на уділення абсолюторії, що Збори одноголосно ухвалили.

Нова Управа: п-ні Марія Баб'як, голова, п-ні Іванна Пенкальська, заступниця, п-ні Антоніна Мицак, секретарка, п-ні Анна Волчек, касієрка, п-ні Анна Костик, заступниця. Референтками стали: п-ні Олена Петрів організційною, п-ні Іванна Пенкальська культ.-освітньою, п-ні Леонтина Петрович виховною, п-ні Надія Максим'юк імпредзовою, п-ні Олена Господаревська пресовою, пп. Ольга Дмитрук, Франя Кравченко і Катерина Стефанів сусп. опіки, пп. Анна Прядка і Софія Клим господарськими.

Контр. Комісія: п-ні Катерина Марків, голова, пп. Марія Цюпак і Єва Олійник, члени.

Після виборів п-ні Лідія Дяченко, голова Окр. Ради, інформувала присутніх про пляни на майбутне.

Збори закінчено перекусною, в часі якої переведено грошову збірку на пресовий фонд Нашого Життя.

Олена Господаревська, секр.

ВІЛМІНГТОН, ДЕЛ.

З діяльності 54 Відділу СУА ім. 500 Героїнь

Дитяча Світличка. У вересні 1967 р. вона відновила роботу під проводом пп. Марії Корженівської і Марії Гавришук, або, як ми кажемо, „двох Марусь“. Дітей вписалося 18 і як пристало на Світличку СУА — більшість — це дівчатка. Діти сходяться щотижня в суботу в год. 10—12 перед полуднем.

Листопадове Свято. Цього року це не була академія, а святочні ширші сходи́ни в пам'ять листопадових роковин і Митрополита Андрея, на які запросили ширше громадянство. Звичайно святочні ширші сходи́ни відбуваються дуже тихенько; прийдуть членки та ще й три-чотири вірні чоловіки й один-два несподівані гості — ст і все. А тут дивимось: люди йдуть та йдуть, аж серце радується! І це звичайні ширші сходи́ни, де навіть „чужого“ промовця нема!

Видно, що ще не все забулося. Ще десь під модерним одягом, удаваною байдужністю, під верствою сала, яким обросли ми від американського добробуту — б'ється щире українське серце. Воно б'ється тихенько, власники не все його чують. Бо власники його зайняті, метушаться, здобувають доляри і не прислухаються до того внутрішнього голосу. Але час до часу в річніці різних роковин, цей тихенький голос каже владно: „йди!“ І вже

його не послухати не можна. Бо воно хоч маленьке й тихеньке — вперте, і знає чого хоче.

Але вертаюсь до ширших сходи́н. Ось програма: Відкриття — Ольга Гарванко, „Гей, у лузі“, співали всі, „Враження зі СКВУ“ — Степан Матвійків, деклямація — Марія Матвійків, Життя і діяльність Кир Андрея — Лідія Гарванко, Дещо про беатифікацію і канонізацію — о. Андрій Боньчак, „Боже Великий“ — співали всі.

Цікаво було послухати вражень очевидця з Конгресу, як також гутірку про закони беатифікації і канонізації, що їх мало хто знає. Присутні брали живу участь у дискусії.

Передсвяточні сходи́ни. У грудні п-ні Ольга Гарванко подала приписи на два торт, а потім п-ні Марія Матвійків показала, як їх декорувати.

Дитяча забава. Дня 21. січня ц. р. зійшлося около 25 дітей і дуже гарно забавились. Була маленька програма: діти зі Світлички виголосили ряд віршиків, а дівчатка, що торік покинули садок, також пописалися: Таня Гусар віддеклямувала віршик, а Іра Книгиницька й Уляна Гарванко, перебрані за киці, відспівали пісеньку про котятче весілля, яку вивчили улітку на таборі. Діти співали і гралися, найбільш популярною була забава в „музичні крісла“.

Лідія Гарванко
пресова референтка

ЛОС ЕНДЖЕЛЕС, КАЛІФ.

Свято св. Миколая 55 Відділу СУА

На гарно удекорованій сцені при участі дітей відігралася сценічна картина. Діти працююто згортали сніг та зустрічали жвавого українського й жорстокого московського чортиків. Але найбільше враження викликала маєстатична поява св. о. Миколая в оточенні янголів. На залі запанував ідеальний спокій, незабутній момент для малих дитячих сердець. Напевне залишиться в пам'яті їм, як тепло й сердечно заговорив до них святець та роздав гору більших і менших подарунків.

На закінчення членки Відділу приготували для дітей перекуску й забаву, під час якої ще довго лунали дитячі пісні.

У сценічній картині виступили Микитин Реня і Мартуся, Полотнянка Христя і Леся, Стойко Оксана і Зеня, Шумний Юрчик і Роман, Бучинська

НАШЕ ЖИТТЯ — ЛЮТИЙ, 1968

Ірина, Васильків Марійка, Захарчук, Гннп Петрусь. Подяка належить їм батькам, що дбали про те, щоб діти приходили на проби.

Треба признати, що цей наш задум знайшов підтримку у п. Бориса Грінвальда й його дружини Євгенії, які режисерували імпрезу і в пп. Богдана Гірки й Олександра Муця, що вдєкорували сцену. Пп. Марцінів Петро й Гац Остап брали участь у виставі. Щира дяка за те!

Люба Палашевська
пресова референтка

ДІТРОЙТ, МИШ.

Курси по Відділах СУА

Добрим засобом оживлення діяльності у Відділі є влаштування різного роду курсів. Це дає нагоду відкривати приспані, а то й незнані таланти та товарисько „сцементує“ малий гурт членок, що опісля можуть промінювати на все членство своїми спільними зацікавленнями.

В 58 Відділі СУА в Дітройті проголошено в жовтні м. р. курс малювання кераміки. На курс зголосилося декілька членок, але з мамами прийшли теж їхні діти. Ці знов діти притягнули своїх товаришок і товаришів та у висліді курс мав около 20 учасників. Вела його голова 56 Відділу, знана й цінена керамікарка Ярослава Сена. Помагала їй у тому ділі Ольга Янчишин, що присвятила свою увагу виключно трипільській кераміці. Про композицію взорів, їхне розміщення відповідно до площі, та в загальному про українську кераміку говорив маестро Е. Козак, за що ініціаторки курсу і провід Відділу є вельми вдячний. Про гуцульську кераміку говорила Дарія Бойчук.

Курс мав 10 лекцій і на закінчення зроблено виставку праць, яка виказала великі здібності учасників. Експонатів було багато і деякі з них мали навіть дуже працюваті взори та солідне виконання. Це дало доказ, що наша дітвора і членки мають великі здібності та мистецький хист.

Такий самий курс улаштував 76 Відділ СУА у Ворені. Є це містечко під Дітройтом, воно властиво лучиться з ним, але має своє самоуправління. 76 Відділ має членок середнього, а то й молодого віку. Курс кераміки вела там Дарія Бойчук, членка 56 Відділу. Рівночасно започатковано курс вишивання, на якому навчала Оксана Ткачук, членка 26 Відділу. Курс кераміки

мав 22 учасниць(-ків), курс вишивання 10. У першій переважали діти членок 76 Відділу. А були навіть дві родини: мати і двоє дітей і мати з трьома дітьми.

Обидва курси пройшли з успіхом. Діти рвалися до малювання і темпераментно підходили до науки. Навіть за темпераментно, бо на перших лекціях успішно товкли кераміку. Деякі з них так запальчиво малювали (очевидно з язичком на верху), що здавалося вони не чули б навіть, якщо б били гармати. Дівчатка, як усе, більш солідно справлялись із малюванням, ніж хлопці.

Організуванням і адміністрацією обох курсів займалась дуже жертвенно голова Відділу Лідія Колодчин. Деякі членки й діти виказали велике зацікавлення керамікою і можна вірити, що вони те нове знання будуть поглиблювати.

Так само пройшов гарно курс вишивання, даючи на кінцеву виставку дуже гарні зразки. На закінчення обох курсів на виставці був чайочок і солодке, і так проведено милий вечір.

Поручаю всім Відділам улаштувати різного роду курси для поживлення діяльності серед членства СУА.

Дарія Бойчук

НЮ ЙОРК, Н. И.

Річні Загальні Збори 64 Відділу СУА

Дата: 17. грудня 1967 р. Присутніх 45 членок.

Збори відкрила голова п-ні Поля Книш молитвою.

Президія: п-ні Ольга Соневницька, голова, п-ні Марія Савчак, секретарка.

Протокол з останніх Загальних Зборів прочитала п-ні Марія Савчак.

Звітували члени Управи — пп.: Поля Книш, голова, Марія Савчак, секретарка, Люба Артимішин, касієрка та референтки — Іванна Рожанковська фінансова, Кіра Скоробогата організаційна, Оксана Шур культ.-освітня, Неоніля Тершаковець мистецька, Дарія Цвіль виховна, Мирослава Вовкодав сусп. опіки, Стефа Салдан імпрезова, за неprisутню Ніну Пясецьку, пресоу, звіт прочитала секретарка, Люба Раковська господарська, Марія Каревич — делегатка до Об'єднаного Комітету міста Нью Йорку, за неprisутню голову Контр. Комісії Христину Навроцьку звітувала Осипа Лень, член Контр. Комісії.

Діяльність Відділу:

а) Організаційна: Відділ має 78 чле-

нок. За діловий 1967 рік відбулось 8 ширших сходин і 10 засідань Управи. Голова Відділу була делегаткою на СКВУ. Управа й членки брали активну участь у Комітеті Жін. Сесії СКВУ. Делегатка до Об'єднаного Комітету Українських Організацій увійшла до Управи і брала участь у нарадах.

б) Культ.-освітня: Дня 25. лютого п-ні Ольга Соневницька поділилась своїми враженнями і спостереженнями з поїздки по Європі, 18. березня відбувся вечір на честь Івана Франка, з участю пань: Лесі Храпливої, Марії та Квітки Цісик і Уляни Близнак, 22. квітня реферат Стефанії Нагірної п. з. „Музика в творах Ольги Кобилянської“, 6. травня Спільне свячене в присутності о. В. Ковалика, ЧСВВ; п-ні Марія Ржепєцька виголосила святкове побажання, а п-ні Оксана Вікул інформувала про „Символіку давніх писанок“. Дня 10. червня відбулась зустріч із проф. д-ром Володимиром Кубійовичем із Франції, де гість доповідав на тему „Історія і праця над ЕУ та життя-буття в Сарселі“, Ольга Соневницька виголосила спогад про відвідини Сарселю, Мик. Понеділок „Зустріч у Вінніпегу“, Люба Артимішин висвітлила прозирки з показу історичної ноші; 18. вересня Н. Тершаковець склала звіт про показ історичної ноші в Монреалі на ЕКСПО-67, під час Українського Тижня, Христіна Навроцька розповіла про Пластову Зустріч на оселі „Батурина“, День Української Молоді на ЕКСПО та зустріч у генерал-губернатора в Оттаві; 15. жовтня — відкриття XI. Виставки Жіночої Творчости, на якому проф. Любомир Кузьма доповідав про „Мисткинь-малярок із найдавніших часів“, а 4. листопада відбулось обговорення Виставки з участю мистців Володимира Ласовського і Богдана Титли. Виставка була продовжена до 19. листопада і входила в програму мистецьких імпрез СКВУ. Її оглянули кругло 350 осіб.

в) Мистецька: У 1967 році виготовлено 7 нових одягів для показу історичних строїв, яких тепер вже є 17. Відбулось 15 показів у різних містах ЗДА і Канади, з того 8 на ЕКСПО-67, 1 в Дітройті, 1 в Рочестері, 2 в Шикаго й 2 в Торонті. Рівнож відбувся показ у Нью Йорку на фестивалі СКВУ. Всі покази увінчались великим успіхом, про який писала англомовна і французькомовна преса, подаючи великі світлини. Делегати на СКВУ із захопленням оглядали показ історич-

них строїв, фотографували та висловлювали признання членкам Відділу за здійснення такої чудової ідеї.

г) Виховна: Відбувся курс модерних танків, курс писання писанок, який провела п-ні Розина Захарченко для майже 30 учасників, переважно молоді. Плянувалось влаштувати відзначування іменин для дітей віком від 3 до 8 року життя, однак через малу кількість відвідувачів уже після першої зустрічі мусіли цей гарний почин припинити. З великим успіхом у днів 1.—8. жовтня відбулась перша в Нью Йорку Виставка молодих талантів (образи-картини, вишивки, шиття, інкрустація, скульптура і т. д.), в якій взяли участь майже 50 дітей, які виставили 216 експонатів. На цю виставку захоплено відгукнулось громадянство й преса.

г) Суспільна опіка: На потреби суспільної опіки послужили збірки, що дали суму 770.98 дол. та приходи з імпрез. Загальна сума допомоги вносила 1,381.24 дол. В цю суму входили: постійна допомога особі в Бельгії і в Польщі, постійна допомога Осередкові НТШ в Сарселі, дві харчові посилки в Україну, індивідуальні допомоги старшим і хворим, стипендія для студента в Іспанії, допомога Університетові в Римі, допомога „Бабусі“, датки на пластові табори й оплати на висилки пачок, яких було вислано 18 — до Польщі, Бразилії й Парагваю.

д) Імпредова: У квітні влаштовано Великодній Базар, що дав 297 дол. прибутку, 8. травня Спільне Свячене, 28. жовтня — буфет на Воєцьких Вечерниціх. У днів 9.—16. грудня відбувався Різдвяний Базар, із чистим доходом 368.67 дол.

е) Пресова: Звідолення з імпрез, виставок і базарів пересилались до „Свободи“ і „Нашого Життя“; збирано передплати на журнал „Наше Життя“ та бюлетень СФУЖО „Українка в Світі“.

е) Господарська: Влаштовувано буфети на кожних ширших сходах та деяких імпрезах. Інвентар Відділу збільшився на 4 картини Людмили Морозової, закуплено патефон і накриття на стіл.

Контр. Комісія ствердила, що всі ділові книги й діловодство секретарки є в найкращому ладі.

Дискусія: В дискусії над звітами та іншими справами брали участь пані: О. Рак, І. Падох, І. Рожанковська, М. Даниш, Г. Кіляр, Є. Тріска. Голова

Президії п-ні О. Соневіцька, яка старалась у дуже діловий настрій Зборів внести трохи гумору, з великим признанням висловила про працю Відділу в усіх ділянках культурного й суспільно-громадського життя. Управі було уділено абсолютотію.

Нова Управа: Марія Савчак, голова, Марія Даниш, заступниця, Оксана Щур, секретарка, Марія Ржепецька, касієрка. Референтками стали — Кіра Скоробогата організаційною, Євгенія Єнсен культ.-освітньою, Неоніла Тершаковець мистецькою, Марія Карлеви імпрезовою, Христина Навроцька виховною, Гаїлина Кіляр заступницею, Марія Береза сусп. опіки, Осипа Лень і Анна Врублевська господарськими, Євгенія Єнсен пресовою, Стефа Салдан делегаткою до Об'єданого Комітету м. Нью Йорку.

Контр. Комісія: Апольонія Книш, голова, Любов Раковська, Мирослава Вовкодав, Любов Артимішин і Дарія Цвіль, члени.

Збори закінчено спільною молитвою.

Євгенія Єнсен
пресова референтка

БРОНКС, Н. Й.

З діяльності 82 Відділу СУА

Передріздвяний Базар. З метою придбати потрібні матеріальні засоби для Відділу, організаційна референтка п-ні Іванна Клим при допомозі імпрезової референтки п-ні Лесі Кіршак влаштувала 11. грудня м. р. Передріздвяний Базар. Майже всі членки Відділу взяли живу участь у базарі співпрацею й жертвуванням усякого краму-базаринок. У розпродажу були вироби народнього мистецтва, зокрема вишивки, кераміка й різьба, образи, ручно шиті хвартушки та всякі декоративні й ужиткові предмети. Попитом втішалось домашнє печиво й традиційні харчові продукти, потрібні для Свят-Вечора.

Під час базару містоголова п-ні Олена Гентіш влаштувала окремих кутків дитячих книжок і святочних карток, які мали теж численних покупців.

Імпредова дала показний прибуток сумою понад двісті доларів.

Вечір у 20-ліття смерті Катрі Гриневичевої. Наш Відділ перший на терені ЗДА відзначив 20-ті роковини смерті письменниці Катрі Гриневичевої скромним, але втриманим на рівні літературно-мистецьким вечором, що відбувся 31. грудня м. р. старанням

культ.-освітньої референтки п-ні Софії Раковської. Вечір був призначений для членів Відділу й гостей. Окр. Раду СУА в Нью Йорку репрезентувала п-ні Оксана Рак.

Вечір відкрила привітанням зібраних, слухачів і виконавців програми п-ні С. Раковська. Вона також відчитала статтю Володимира Дорошенка в Літературно-Науковому Віснику за грудень 1948 р. з характеристикою Катрі Гриневичевої як людини, громадянки й письменниці. Стаття д-ра О. Гриця п. н. „Катря Гриневичева — ризики до портрету“ (друкована в жіночому журналі „Громадянка“, Мюнхен, 1948), яку відчитала п-ні Анна Стасів, познайомила слухачів із письменницькою індивідуальністю К. Гриневичевої та з останніми моментами її життя.

Зацікавлення присутніх викликали уривки з рукописного біографічного нарису про К. Гриневичеву, які відчитав син письменниці д-р Ярослав Гриневич. Цей нарис буде ще цього року опублікований книжковим виданням у канадійському В-ві „Гомін України“. Автор нарису кинув багато світла на невідомі досі моменти й етапи з життя й творчості Катрі Гриневичевої, зокрема з її дитячих і молодечих років, які вона провела в Кракові.

Після мистецького читання із збірки письменниці „Шестикрилець“ читцем п-ні Лідією Крушельницькою, вечір закрила словом подяки присутнім голова Відділу п-ні Докія Лисько.

Гутірка на тему прослуханого відбулась при чаю й солодкому.

Заля була прикрашена портретом письменниці й квітами, а світліни з архіву УВАН знайомили присутніх із маєстатичною постаттю К. Гриневичевої в окремих періодах її життя та з її похороном.

Марія Барагура
пресова референтка

ГАРТФОРД, КОНН.

Річні Збори 93 Відділу СУА ім. Олени Степанів

Дата: 10. грудня 1967 р.

Президія: п-ні Ірина Скождополь, голова, п-ні Володимира Теслюк, секретарка.

Звіти Управи і Контр. Комісії річні збори прийняли до відома та виявивши признання за успішну працю уділили уступаючій Управі абсолютотію. (Докінчення на обгортці)

Тамара Михайлівна По землі Місіонес

2

Цього ж дня вечором, в найкращій залі м. Апостолес призначена була академія — концерт. Чи то робота організаторів, чи національна свідомість наших людей, збирала дуже численну публіку. Ще задовго до початку зала була переповнена й багато охочих залишилися на хіднику перед входовими дверима. Інтерес був загальний. Завітала не лиш українська частина Апостолес — прийшло багато й чужинців.

Вродлива і струнка Мабель Широка вела цілу програму, знайшовши для кожної точки відповідні пояснення та вплітаючи поміж них інформації про рідний край. Точок програми було багато, проте найбільше мені сподобалися гарно підготовані дитячі хори обох семінарів. Їх керівники своєю любов'ю та посвятою домоглися прикладної дисципліни та чудового виконання. Характерно, що серед дитячого хору було кілька чужинців, що так само, як і інші, бездоганно передавали співом всі нюанси чужої для них мови.

Повертаючися з концерту в темряві, крутими дорогами Апостолес, я несла китицю квітів білдоржевого жербалу і почуття чогось невимовно: ніжного і сильного.

Раптом маленька Літа, що йшла поруч, пригорнула до мене й стурбовано запитала:

— Сенора, я також українка, правда?

— Певно, що так, моя кохана, — заспокоїла я її. Ми всі — українці.

На чакрі у п. Мар'яна

Ми мали дати в різних містах Місіонес кілька концертів. Поміж ними завжди лишалося багато вільного часу. В один із таких днів я одержала від п. Мар'яна — брата господаря, в якого я загостила, запрошення оглянути його господарку. Виїхали гарячим пополуднем; суха, як перець, дорога курилася. Я ховалась, як могла, в хустку, зробивши з неї маску від порохів. Їхала щось біля години. Попри дорогу втікали поля, а по них розкидані поодинокі чакри. Ось щойно минули добре упорядковані плантації цитрин. Там, далеко від дороги, серед поля на горбі, виднілася біла українська церковця та цвинтар довкола неї. До кожної чакри вела бічна дорога. Одна з них привела нас вневдві на подвір'я господаря і ми зупинилися перед гаражем. Крізь відхилені двері виднілися різного роду господарські машини та, розвішана на стінах кінська упряж. Біля гаражу — трактор та січкаря, яку змайстрував сам винахідливий господар.

Трохи остронь — просторий будинок. Попри цілу стіну тягнеться прибудована галерія, під дахом якої розставлені та підвішені до стін численні вазони з барвистими квітами. Бамбусовий легкий ти-

нок схоплює навколо всю хату і квітник. На всім лежала тінь спокою і добробуту.

Ще надворі нас зустріла радісно господиня і запровадила до прохолодної вітальні. Ця прохолода йшла від тут таки уміщеної кринички. Задовольняємо свою спрагу й згодом господарі ведуть нас оглядати свою господарку.

Довкола хати великий садок розлогих помаранч та цитрин, подекуди трапляються й сливки — ці для власного вжитку. Пройшовши під тінню цих дерев, де два завязі півні зводили свої давні порохунки, виходимо на велике господарське обійстя, що відгорожене від саду густою стіною розрослого очерету. Попід очеретом, з боку обійстя, складені високі стоси зрубаного дерева.

— А оце моя сушарня, — гордо каже господар.

Перед нами цегляна будова у вигляді великої добре зробленої шопи. В одній із сторін вимуровано дві величезні печі на дерево.

— Тепер тут порожньо та тихо, а от в дні жнив все подвір'я заставлене возами та машинами моїх клієнтів — українців, що звозять свою жербу до сушення. Стяті молоді гілки з листом подають рушми пасами на риштування під стелею до одної з частин сушарні. Кілька робітників вилами там її розстелюють та сушать повітрям, що йде спеціальними підземними тунелями, від гарячих печей, — пояснює слово-охочий господар.

В тих нечах вогонь поїдає сотні стовбурів на день і вони, буває, розпалюються до червона, що, додаючи зовнішню спеку аргентинського літнього дня, творять справжнє пекло. На цей випадок біля печі, в мурованому байсені знаходиться вода.

Збоку, на краю обійстя — ще одна трохи менша будова. — Сюди подають жербу із сушарні, та спеціально витесаним з дерева товкачем, набивають її у міхи.

Відкривши тяжкі двері, на нас приємно війнуло солодко-п'яним запахом свіжої жерби, — підлога, стіни та суцільно до гори складені міхи, — все покрите верствою пухкого зеленого порошу. В цій запашній оборі збирається це дорогоцінне зілля — насолода уродженців цього підсоння та майже цілої Південної Америки. Пити жербу (*sebar mate*) — це й при звичаєння, й традиція і ритуал. П'ють мате всі, як у модернім департаменті міста, так і в загубленім в патагонській пустелі — ранчо.

Розвинена ціла індустрія вироблення горняток та *bombitas* до вживання цього чаю, своєрідного гіркокого смаку. В горнятко накладається сухої жерби, додають трохи цукру, а потім допивають гарячої води з *pavita* й смочуть звідти спеціальною руркою, що має на кінці щідилко. Рурки металеві, часто срібні з золотими прикрасами, а самі горнят-

ка бувають оздоблені інкрустаціями високої містецької вартості. В колі зібраних присутніх горнято та металева соломинка переходять з рук у руки і з нього кожний тягне гіркий нектар. Така mateada — це емблема споріднення та зближення присутніх між собою. Тубілець може жити без хліба, але без mate — ніколи. Запотребування mate надзвичайно велике, тому цілком зрозуміле промислове значення плекання цієї рослини. Більша її половина вирощується на плантаціях Місіонесу.

На другім місці по своєму значенню для провінції стоїть лісництво. Пан Мар'ян також має в горах свої ліси і коли сонце схиляється до заходу і спека вшухає, вирушаємо в дорогу оглядати їх. Мандруємо полем, поміж широкоставленими рядами чаю та жерби, що тягнуться на кілька сот гектарів навкруги. Господар охоче показує та оповідає:

— Ось там під горою „дискують“, себто знищують бур'ян поміж рядами машиною, що гострими по краях дисками ріже та мене на всі боки дике хабаззя.

Далі ідемо дорогою попри пасовища, що тягнуться ген аж до далекого лісу. Під лісом пасеться худоба. В зимі вона знаходить у ньому захист від холодних вітрів, а в літі — прохолоду. В цій країні худоба, як у літку так і в зимі перебуває на пасовищах: тут живе, тут і плодиться.

Пан Мар'ян натискує сигнал машини. Почувши добре знайомі звуки, ціла череда погнала навипередки зеленим степом вітати господаря, який сам зайшов до великої загороди попри дорогу та висипав з міха купками сіль. Корови та коні, — одні сміливі, другі з недовір'ям, поглядаючи на численних цим разом відвідувачів, заходили та лизали ту сіль своїми рожевими язиками.

Сонце схилялось зовсім близько до обрію. В полі було тихо та затишно.

— Хоч небагато часу лишилося до сумерку, то все ж може встигнемо оглянути мої montes, бо назавтра заповідається теж гарячий день, — каже п. Мар'ян.

Біля першого лісу почало смеркати. В траві тріскотіли цвіркуни, що прокинулися з наближенням сутінок, по низинах, на покритій водоростами воді, кумкали жаби, роїлись комарі.

Дві лісові дикі курочки гупорили на стежці та, сполохані нами подалися по кущах. Зненацька між деревами недалеко дороги заблимав вогник, а потім розгледіли й малий курінь. Це був табір лісорубів. Кругом нього велика галявина, на якій біліли пні свіжо зрубаних дерев та місцями диміли недогорілі купи хабаззя та зеленого листу. В густих хащах цього напівтропічного лісу ще можна було розгледіти струнки стовбури добірних дерев, що їх верхів'яття губилося вгорі, прокладаючи собі шлях до світла.

— Добре й цінне дерево йде на меблі, а що гірше — я вживаю на топливо для сушарні, — чую слова п. Мар'яна.

Діти забавилися, гойдаючись на ліянах, а я з їх мамою поспішила в гушавину. Тут уже було майже темно. Похапцем розгрібаючи багаторічне пале ли-

стя, ми ще змогли витягти з землі багато тропічних рослин.

Верталися вже зовсім пізно. Вечір був темний і тихий. Лиш часом гострий крик сполоханих птахів пронизував повітря.

— Це dormilones, — пояснює хтось.

Цілими чорними табунцями вони виходять спати посеред дороги. Зненацька збуджені сильним світлом, схоплюються і летять до ясних ліхтарів і там не одна з них, б'ючись крильцями, знаходить собі смерть, а решта мандрує далі, щоб на іншим місці цієї ж дороги доснити свої сни.

— Так і люди, — думаю я, — так і ми: зірвані з місця сполохом ясних мрій, розлетілися . . . а багато з нас лишилося в поросі дороги.

Дарунок на іменини: подорож до Ignazu

На півночі провінції Місіонес три держави: Аргентина, Бразилія та Парагвай, еднають свої кордони в один пункт. У цьому місці й знаходяться водопади Ignazu. Хоч є вони широко відомі, та проте через далекої віддалі та незручність подорожі, через відсутність добрих доріг, не є часто відвідувані туристами. Можливо в тому й була для мене велика притягальна сила та бажання їх відвідати. Певно в розмовах я зрадила свої думки, а спостережливий о. Ковалик це зауважив, бо коли в міжчасі прийшов день моїх іменин, він запропонував:

— Якщо Вас не залякає дванадцяти-годинна дорога, то пропоную, як мій презент, подорож до Ignazu.

Препозиція була схоче прийнята. Другого дня ранком ми виїхали завчасу з Апостолес до Посадасу, щоб залагодивши справи в парагвайськiм конзуляті, пов'язані з нашим наступним концертом в Енкарнасіон, взяти автобус до Ігнацу. Як завжди чемний та витривалий, ідеальний товариш подорожі пан Хлебич іде з нами.

Пополудні, як ми вже прибули до Посадасу, почало накрапати, погода робилася непевною.

— Як ітиме далі дощ, дорога буде кепська, — каже отець Ковалик.

— Але що ж таке дощ і чого його боятися? Ідемо, певно що ідемо — легковажно відповідаю я. І поїхали.

В міру того, як ми віддалялися від Посадасу, дощ посилювався.

Якийсь час їхали нормально, але під вечір дорога значно погіршала, навіть одягнені на колеса ланцюги, вже не допомагали. Колеса ковзалися і автобус, борсаючись в червонім болоті, щораз то частіше знесиленний зупинявся.

Більшість подорожніх безтурботно дримали під колісанку, що її вигравали по даху рясні дошові краплі.

Шофер статечно намагався їхати далі в темні ночі, що як звичайно наступає у цих широтах відразу, без жадних вечорових сутінок. Нарешті він зрезигновано зауважив:

— Muchachos, — або всі працюємо, або мусимо стояти і чекати кращої години.

ГАРТФОРД, КОНН.
(Докінчення зі ст. 30)

Нова Управа: п-ні Ольга Платош, голова, п-ні Марія Гафткович-Тесля, заступниця, п-ні Анна Крамар, секретарка, п-ні Євгенія Ковальська, касирка. Референтками стали — п-ні Анна Будас організаційною, п-ні Володимира Теслюк культ.-освітньою, пп. Клара Гарасимів і Катерина Оприско сусп. опіки, п-ні Анна Любінська пресовою, пп. Степанія Стасишин і Анна Радович господарськими.

Контр. Комісія: пп. Марія Бандера, Юлія Масник і Катерина Гадзевич.

Анна М. Любінська
пресова референтка

**ГУРТOK КНИГОЛЮБІВ
У ФІЛЯДЕЛЬФІ**

Перші повакаційні сходи Гуртка відбулись у листопаді 1967 р. Членки Гуртка присвятили теплу згадку недавно померлій Голові Гуртка бл. п. Ользі Фацієвич. Її місце залишилось незайняте, а справи Гуртка погодилась вести тимчасово його секретарка п-ні Маруся Романенчук. Того вечора відчитано життєпис Наталени Королевої й обговорено її повість „Предок“.

Чергові сходи в грудні 1967 р. були присвячені нагородженій книжці Мирослави Ласовської „Під чорним небом“, а сходи в січні 1968 р. творів Василя Гайдаровського „А світ такий гарний“.

**ГУРТOK КНИГОЛЮБІВ У ГЕМИЛ-
ТОНІ**

Дня 23. жовтня 1967 р. Гурток Книголюбів при ОУК влаштував виступ для ширшої публіки. Змістом його було обговорення сучасної літератури в Україні.

Доповідь на тему „Шестидесятники в Україні“ виголосила відома із суспільної й педагогічної праці п-ні Антонія Горохович. Вона проаналізувала поезію Ліни Костенко, Миколи Вінграновського, Віталія Коротича та Василя Симоненка. Для доповнення цієї теми вона прочитала також частину промови молодого критика Івана Дзюби, висловлену в обороні В. Симоненка, за що його й арештовано.

Присутні ставили ще численні запити, на які доповідниця вичерпно відповідала. З огляду на те, що жовтень — місяць книжки, Гурток Книголюбів улаштував виставку книжок,

що їх гості могли не лиш оглядати, але й придбати.

Вечір закінчився при чаю й солодким та на оживленій гутірці.

Зеновія Мороз

ПОЖЕРТВА 66 ВІДДІЛУ СУА

Вже від літ 66 Відділ СУА ім. Олени Кисілевської у Нью Гейвені опікується хворими українцями у санаторії в Гавтінгу. Як щороку, так і тепер вислав через Централю СУА 160 дол. Об'єднання Українських Жінок у Мюнхені, що зайнялося розподілом, відвідало хворих перед Великоднем та роздало гроші не тільки в Гавтінгу, але також у Планегу, де тепер хворі українці перебувають. Другу половину суми вислано хворим перед Зеленими Святами 1967 р.

66 Відділ СУА сповняє тим почесне завдання постійної опіки над нашими хворими. Щира дяка за те!

ПОЖЕРТВА 69 ВІДДІЛУ СУА

У 1967 р. вже вдруге 69 Відділ СУА ім. Олени Кисілевської зложив щорічну пожертву в сумі 150 дол. на дітей і хворих у Німеччині. Розподіл цієї пожертви пішов за наміченим планом. Його провело Об'єднання Українських Жінок у Мюнхені. Половину цієї суми призначено на літні табори Пласту і СУМ-у у формі стипендій для дітей. Наспіло звіdomлення про перебіг цих таборів та прізвища учасників, що скористалися стипендіями. На таборі Пласту це були наші дівчатка з Франції — Анета Семчук, Надя Хамула і Жанін Комільків. Дівчатка самі оплатили собі кошти подорожі. На таборі СУМ-у зі стипендій скористали Оксана і Петро Загайкевичі з Гайльбруну і Стефанія Боднар із Франкфурту.

Другу половину суми призначено частинно для хворих у лікарні св. Йосифа в Регенсбургу, якими опікується о. Проскурницький, а частинно для старших самітніх жінок, що не є нашими бабусями. З радістю відгукнулись обдаровані на цю вістку. Не часто трапляється, щоб земляки за океаном собі їх пригадали.

Щира дяка 69 Відділові СУА за цю щорічну пожертву!

ДІТРОИТ, МИШ.

Збірка на пресовий фонд Н. Ж.

Членки 5 Відділу СУА зложили замість квітів на могилу бл. п. Антона Стедюва:

По 1 дол. пп. Агафія Галишин, Марія Гнатюк, Анна Стравняк, Ірина Ку-

зич, Павлина Малишка, Олена Скікун, Анна Золя, Текля Гринчук, Текля Дідуник, Софія Голуб, Марія Полох, Анна Патра, Павлина Будзол, Дороти Мрзовська, Катерина Сосновська, Деміцеля Генік. Разом 16 дол. Щире Спасибі!

Членки 26 Відділу СУА зложили як коляду на пресовий фонд Н. Ж.

По 5 дол.: пп. Катерина Кобаса, Софія Чернецька, Катерина Яремчук; по 2 дол.: пп. Анна Патра, Н. Крушельницька; по 1 дол.: пп. Анна Репецька, Текля Дідуник, разом 21 дол. Щире Спасибі!

ЖУРНАЛ ДЛЯ БАБУСИ

У цьому році уфундували передплату Нашого Життя для старшої жінки в Європі — Відділи: 12 у Клівленді, 28 у Ньюарку і 69 у Лорейні. Щира дяка за те!

Деякі з наших читачок уже багато літ підтримують бабусю, посилаючи їй журнал. П-ні Анна Вояковська з Брукліну від 1963 р., пп. Марія Ганас із Гемілгону, Марія Дзюблик із Лейквуду, Ольга Коренець із Ньюарку від 1964 р., п-ні Марія Харина з Філядельфії від 1965 р., а п-ні Несніля Кліш із Філядельфії від 1966 р. Ново уфундувала передплату для бабусі п-ні Ірина Щерба з Вілмінгтону. Це є доказ їх уваги й виrozumіння. Щиро дякуємо!

Василь Барка

„ЖОВТИЙ КНЯЗЬ“

Повість, яка описує большевицьке знищення України через примусову колективізацію в допомогою штучного голоду в 1933-4 рр.

Видана заходами
86 Відділу СУА

Ціна 3.00 дол. Замовляти:
Natalia Klapischak
167 Norman Rd.
Newark, N. J. 07106

НОВИЙ АЛЬБОМ УЗОРІВ

**Українські
Народні Вишивки**

Видання СУА

Серія 3

Десять таблиць узорів
Взори з Полтавщини, Київщини,
Буковини, Яворівщини, Гуцульщини

Ціна 2 дол.

Замовляти в Централі СУА

2nd CLASS POSTAGE
PAID AT PHILA., PA.
Return to "OUR LIFE" Magazine
4936 N. 13th St., Philadelphia 41, Pa.
RETURN POSTAGE GUARANTEED

УКРАЇНСЬКІ ВЗОРИ — Серія 6, ст. 5 — UKRAINIAN DESIGNS

Взори ліворуч і нагорі в правому розі походять із Борщівщини. Три менші взори праворуч: перші два з Товмаччини, а долішній з Надвірнянщини.